

AJUNTAMENT DE SITGES - JUNTA DE MUSEUS
PATRONAT DEL «CAU FERRAT»

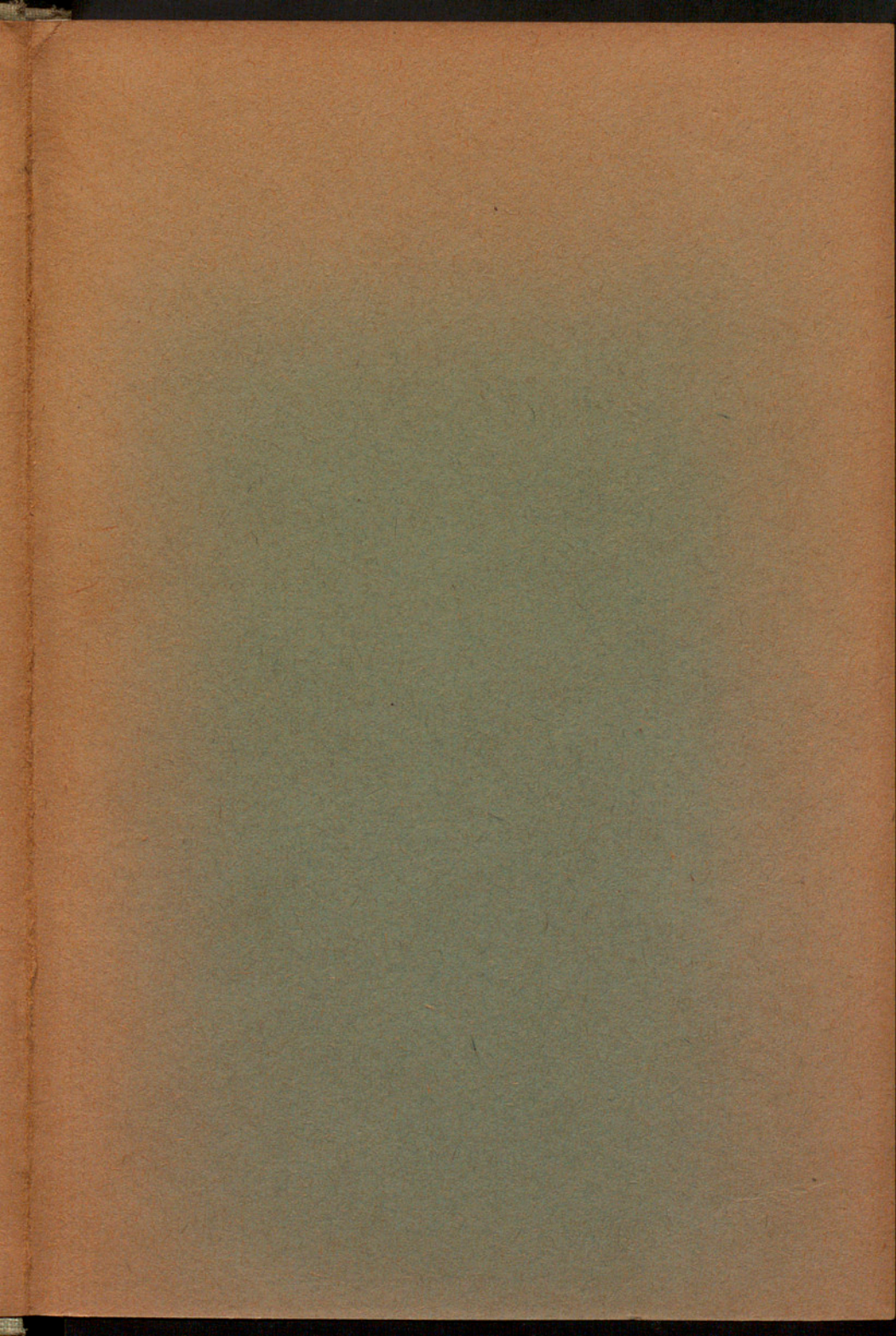
MUSEU DEL «CAU FERRAT»

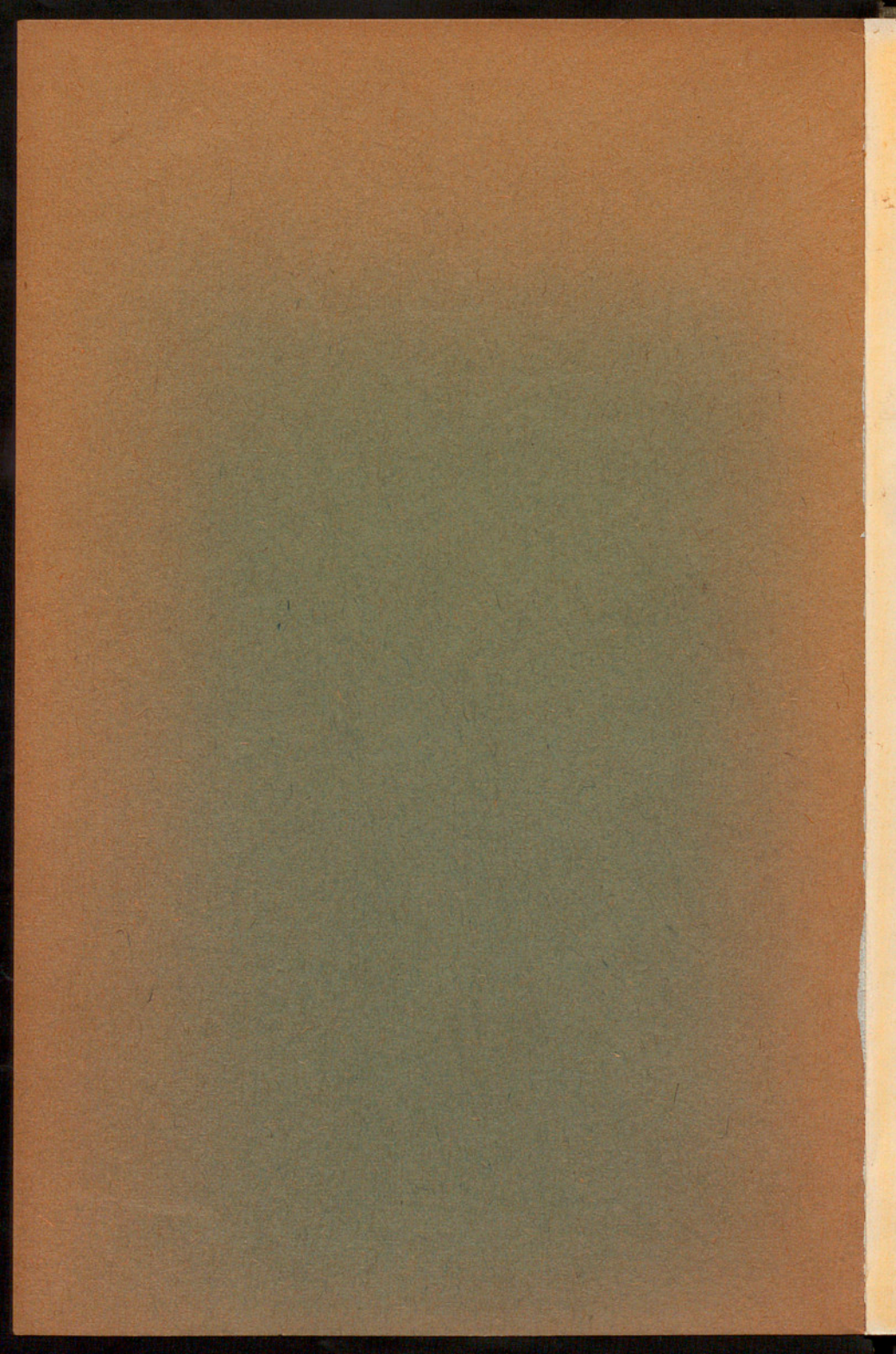
FUNDACIÓ RUSIÑOL

GUIA SUMÀRIA

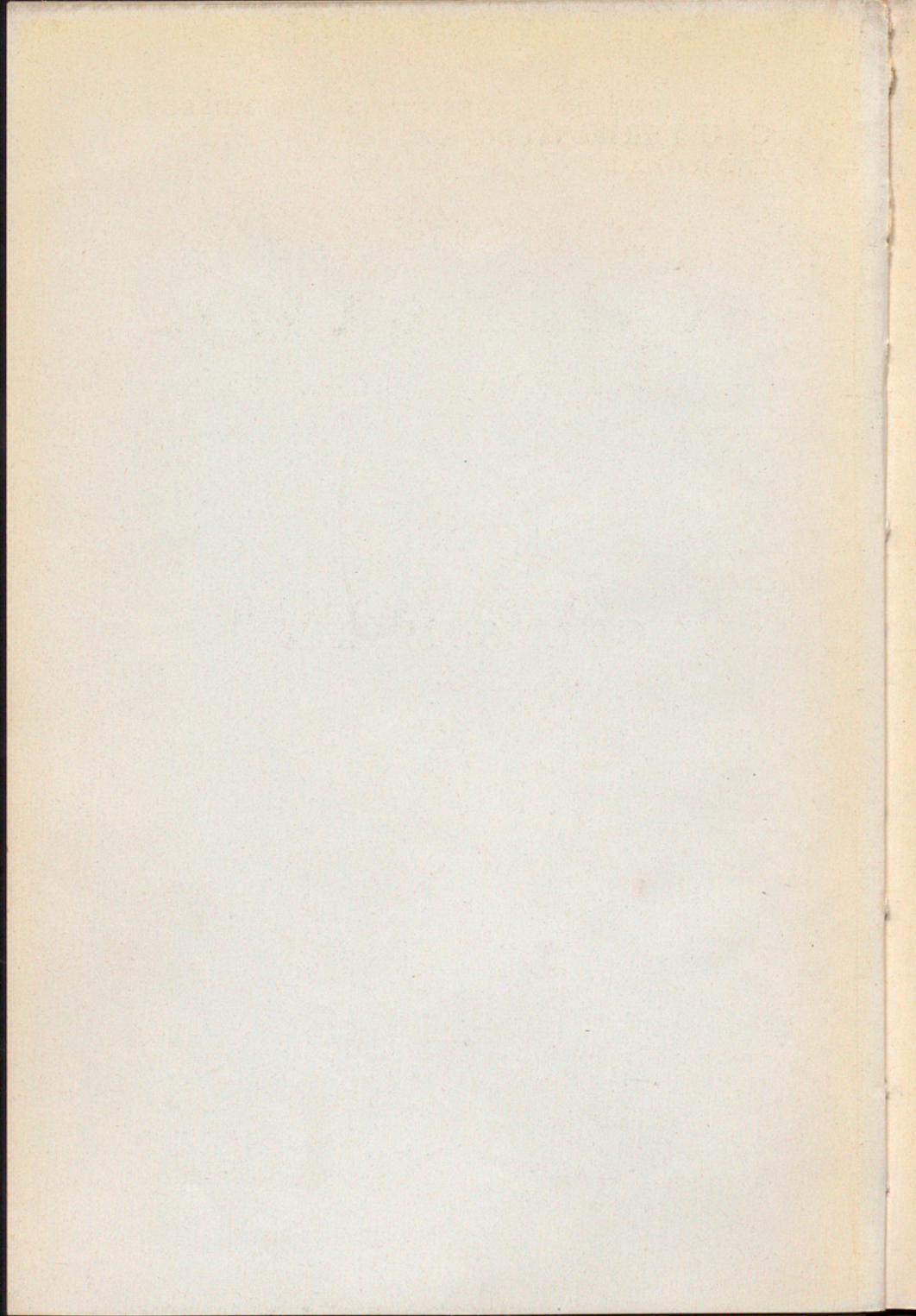
BARCELONA
MCMXXXIII

«CAU FERRAT»
FUNDACIÓ RUSIÑOL

GUIA SUMÀRIA

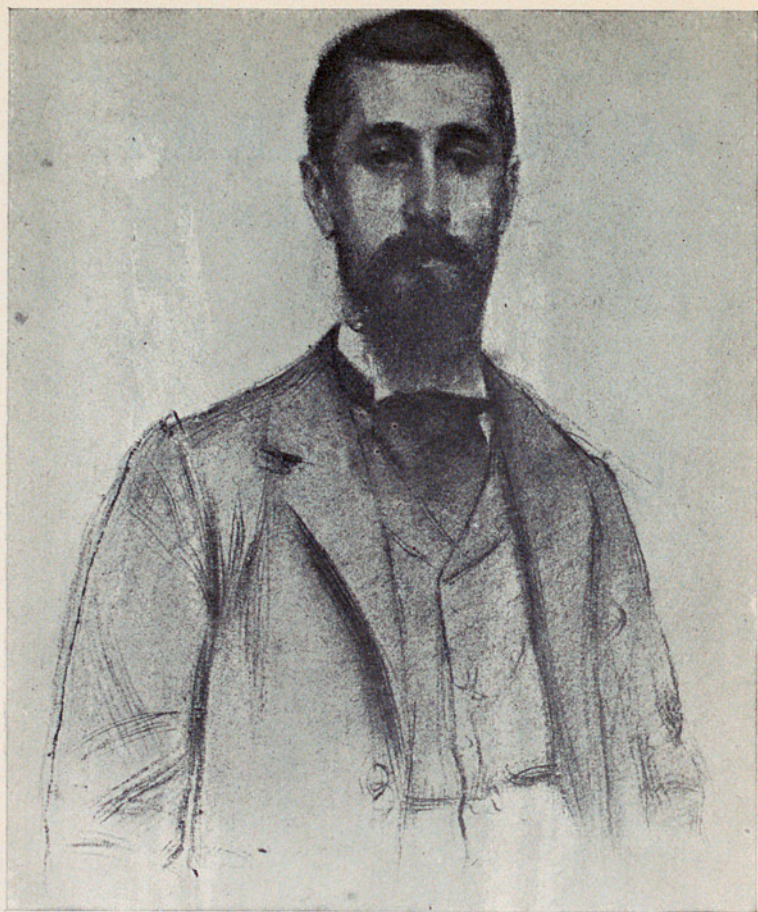
AJUNTAMENT DE SITGES - JUNTA DE MUSEUS
PATRONAT DEL «CAU FERRAT»

MUSEU DEL
«CAU FERRAT»

FUNDACIÓ RUSIÑOL

GUIA SUMÀRIA

BARCELONA
MCMXXXIII

Santiago Rusiñol, per M. T. Muller

SANTIAGO RUSIÑOL

Santiago Rusiñol i Prats, va néixer a Barcelona un dia de febrer de l'any 1861.

Pertanyent a una família d'industrials, visqué al costat del seu avi patern des de la primera infantesa, encarant-se tota l'educació que rebé de noi cap a ajudar les energies del vell fabricant i cotonaire de Manlleu.

La inclinació incoercible del jovenet, no pogué ésser vençuda ni torçada per la voluntat del cap de família, ni per les estretes disciplines del negoci de cotons, les variacions de preu del qual i les compres i vendes distraueren alguns anys el futur artista de seguir el seu camí.

Bon punt fou amo de les seves accions, es dedicà en absolut a assolir el seu afany de pintar, essent quasi simultània la manifestació de la dèria de colleccionar objectes artístics i especialment els ferros forjats catalans, que havia admirat pintant els poblets romànics de la Cerdanya.

Els ferros reunits feren indispensable d'escollir un lloc on poguessin exposar-se a l'admiració dels amics, i l'estudi de l'escultor Clarasó quedà designat amb el nom de «CAU FERRAT», defugint la constitució d'un *Niu* o d'un *taller*, segons fou la moda passatgera d'aquells anys.

Un dia, en Rusiñol i altres amics passaven per Sitges, seguint la carretera que anava més lluny, i uns sitgetans que havien vist un retrat de l'artista en un periòdic barceloní el conegueren, el cridaren i el feren quedar amb ells.

L'acolliment dels sitgetans esdevingué, amb el temps, la causa principal del trasllat del «Cau Ferrat» a la vila de la costa, i des

d'aleshores, Rusiñol i les seves colleccions foren el centre de veritables romiatges a la casa que era ensems el tresor on guardava les joies que estimava, i una mena de santuari per als que seguien el que deia i el que feia l'artista, que ja era un Mestre.

L'amor envers la seva estada d'adopció era antic i desinteressat, car, segons l'arxiu de protocols, hi ha un testament antic on consta que Santiago Rusiñol deixava el seu «Cau Ferrat» a Sitges abans de les moltes proves d'inclinació corresposta que li donaren els sitgetans.

La catalanitat sempre vigorosament palesada per Rusiñol, com ver senyaler que en fou en les lluites de les arts, queda per sempre cristallitzada en el «Cau Ferrat» sitgetà.

Per cloure, solament manca transcriure els mots que formen la inscripció encaixada a la façana del Museu, damunt la porta d'ingrés:

AQUEST MUSEU DEL «CAU FERRAT», FUNDAT PER SANTIAGO RUSIÑOL, FOU LLEGAT PER L'EXIMI ARTISTA A LA VILA DE SITGES. L'AJUNTAMENT DE LA VILA EL VA REBRE DE MANS DE LES SENYORES VÍDUA I FILLA DE SANTIAGO RUSIÑOL EL XIII DE DESEMBRE DE MCMXXXII. FOU INAUGURAT COM MUSEU PÚBLIC EL XVI D'ABRIL DE MCMXXXIII. SIA AQUESTA INSCRIPCIÓ TESTIMONI DE GRATITUD DELS SITGETANS.

EL «CAU FERRAT»

El Museu que la generositat d'un gran artista ha llegat a la vila de Sitges, en fixar el nom de Santiago Rusiñol com una fita lluminosa en el món de les arts, enlaira i ennobleix la terra nadiua, perquè Catalunya fruitrà molt més d'afegir un nom gloriós en les arts de la Pau a la història de les seves gestes, que a les llistes no sempre indiscutibles d'apriorístiques coses assenyalades que no han deixat rastre plausible.

Pot ésser possible que algú en visitar-lo digui que el «Cau Ferrat» no és un Museu en el sentit estricto del mot. Fins fa poc, els museus es distingien per l'absència de vida de les coses que juntes han decidit el progrés de l'esperit humà, de l'atmòsfera o ambient que ha fet possibles les obres reunides i arrencades dels llocs pels que foren concebudes i on eren un espectacle delitós i harmònic. El «Cau Ferrat» és el Museu de tota una vida; per això viu.

La planta baixa del «Cau Ferrat» és en gran part una modesta casa com tantes n'hi havia a Sitges, habitació d'una família de pescadors, o, quan menys, de gent humil. La visió sempre encertada de Santiago Rusiñol quan intervenia en les seves accions un problema decoratiu, tot depositant els seus ferros, els quadres, les ceràmiques, anava pujant el to de l'estatge, que esdevingué un lloc únic on era possible copsar o induir quines afinitats sentia el mestre i les resultants que podien deduir-se'n.

Així creixia el «Cau» i per aquest motiu degué engrandir-se ben aviat, disposant la traça d'un gran saló al primer pis, que fou la cambra on reuní Rusiñol la col·lecció de ferros forjats, que es tornà la primera d'Espanya i una de les primeres del món, incloent-hi les reunides pels museus públics dels Estats més avançats i poderosos.

La instal·lació de les adquisicions era cada vegada un problema d'apariència més insoluble. L'encert de Rusiñol i el seu bon gust

Façana del «Cau Ferrat»

inlassable, feien enquibir els objectes adquirits, reeixint a posar-los en llocs d'on semblava no s'haguessin mai mogut. El conjunt i els detalls de les agrupacions, semblaven la resultança de llargs estudis, però realment, eren tan sols el fruit d'un do de distribució d'impecable harmonia. Quan només es tractava de posar un clau o una clau més a les panòpies, el treball era senzill, tornant-se d'allò més difícil quan arribava a Sitges una Verge de tamany natural, un quadre de Zuloaga, les antiguitats ebusitanes o el llit de ferro forjat d'origen italià.

Com a colleccionista posseïa Rusiñol tantes i tan grans qualitats com les que demostrava en el camp de la decoració. Al costat del ferro — la matèria més dura que ha estat triada per a tornar-se objecte d'un art plàstic —, junt amb el ferro gairebé indestructible, posà Rusiñol la lleugera fragilitat del vidre. No hi ha pas un maridatge més encertat.

Les rotunditats de les ceràmiques escampen per les parets d'aquell blau ja clàssic els focs d'artifici de flors, sanefes, sants, oficis, embarcacions, peixos i dibuixos geomètrics. Les arques de núvia i les de ferro s'ofereixen com a seients, i tot es presenta en les colleccions del «Cau Ferrat» amablement, amb elegància, cada cosa al seu lloc, i en uns llocs que tanmateix semblen fets o reservats expressament per als objectes que s'hi enquibeixen.

El «Cau Ferrat», obra absolutament personal del seu fundador, fou realitzada en la part material pel malaurat arquitecte Francesc Rogent, identificat amb les idees artístiques del seu temps i refermades per les ensenyances del seu pare, l'arquitecte Elies Rogent. Fora d'aquesta col·laboració, que no és més que externa, tot el Cau Ferrat és una concreció, una cristallització, quasi un doble com els de les *mastabas* egípcies. És fins a un punt tan alt una producció personal de Santiago Rusiñol, que hom pot concebre i comprendre la figura del mestre, el seu ambient i les directrius de les seves obres, després de sojornar un cert temps a Sitges, visitant el «Cau Ferrat» a la vora de la nostra mar, variable i en el fons tranquil·la, com la Vida.

LA VISITA AL MUSEU

El Museu és visible tots els dies de la setmana, exceptuant el dilluns, per festa setmanal del personal. S'obre a les nou del matí i es tanca mitja hora abans de la posta del sol.

També queda tancat els dies de festes nacionals o establertes de caràcter popular; que son les següents. 1 de gener, 6 de gener, 14 d'abril, 1 de maig, 24 de juny, 11 de setembre, 12 d'octubre i 25 de desembre.

L'entrada serà, qualsevol dia i hora, d'una pesseta per cada persona forastera que visiti el «Cau Ferrat». Els sitgetans podran visitar el Museu gratuïtament, sempre, però que estiguin en possessió d'una targeta signada per l'alcalde de la vila, en la que s'esmenti el nom del sitgetà que la demana. Les visites d'entitats han de sol·licitar-se del Patronat del «Cau Ferrat», el qual disposarà les condicions d'hora i nombre de visitants, segons convingui.

No és permès l'ingrés amb bastons, paraigües ni paquets de cap mena.

La visita a les diferents cambres de l'edifici i al saló, és convenient de seguir-la com indiquen les ratlles vermelles dels plànols, malgrat deixar completa llibertat de modificar-la segons es desitgi. Els panys de paret, les panòpies i les vitrines, estan numerades i uns cartellets clars i visibles donen les indicacions més precises de cada objecte. Així doncs, oficialment, no hi ha més guies que la que s'enclou en el present volum.

Resta privat l'ingrés al Museu amb aparells fotogràfics i, per tant, l'obtenció de fotografies d'objectes i de conjunts. Els guardians indicaran el mitjà d'adquirir exemplars de les fotografies que posseeix el Patronat del «Cau Ferrat». Els guardes del Museu pregunten als visitants que en compliment dels acords del Patronat del «Cau Ferrat» i de la Junta de Museus de Barcelona, i en honor dels càrrecs que els estan confiats, s'abstinguin d'oferir gratificacions de cap mena, que en cas contrari seran rebutjades.

El Patronat del «Cau Ferrat» i la Junta de Museus, en oferir la visita del «Cau Ferrat» als sitgetans, als seus amics, als forasters i als estrangers, esperen que tots es comportaran com cal, considerant inútil i ofensiva la col·locació de rètols coercitius i autoritaris, que sobren per als ciutadans assabentats de llurs deures i de llurs drets.

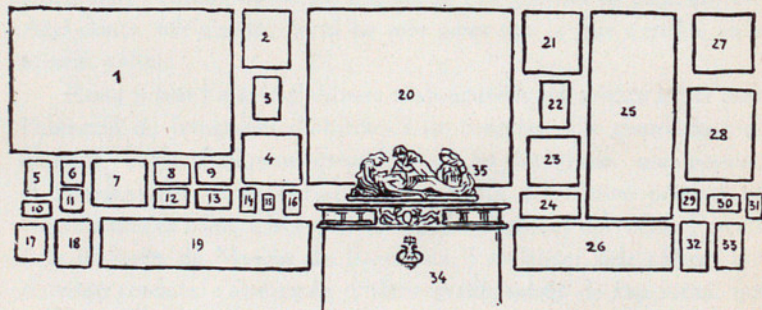
LA PLANTA BAIXA

La planta baixa del «Cau Ferrat» no està dividida en cambres ben definides ni tancades. Les divisions són moltes vegades estructurals, depenent d'un canvi de nivell, del pas d'un arc o d'un requadrat de les parets. Sigui comsevulla, la visita del pis baix del «Cau Ferrat» es pot realitzar amb la més gran facilitat i claredat, seguint en les seves línies generals el plànol esquemàtic. Alguns objectes no consten en aquesta guia, per haver estat donats al «Cau Ferrat» després d'entrar en caixa la publicació.

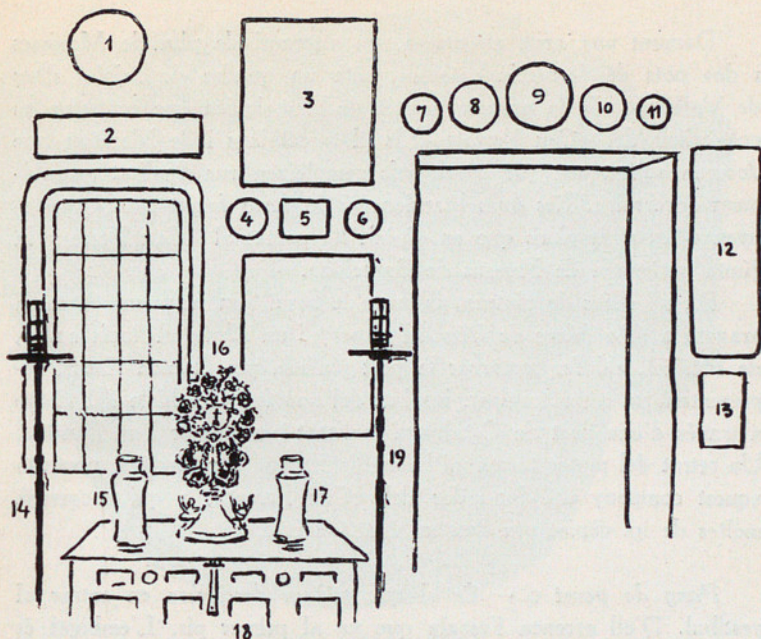
Primera cambra. Vestíbul. — Es compon dels panys de paret a, b, c i d, i encara, de l'escala que puja al gran saló.

Pany de paret a. — És el primer de l'esquerra, en entrar.

Conté vint-i-una obres de Santiago Rusiñol, essent sens dubte la més notable *La casa de préstecs*, pintada a París, en el barri de la Cité, veí de la casa que habità l'autor, al *Quai Bourbon*. Són interessants els dibuixos dels músics sitgetans, de l'època en què Rusiñol arribà a Sitges, i els dels anarquistes detinguts a Montjuïc, que publicà un diari barceloní. Molts dibuixos negres o colorits són altres tantes fulles d'àlbum croquitzades a Andalusia, Consuegra o Sitges.

Pany de paret designat amb la lletra a

Pany de paret lletra b

També són de Rusiñol els quadres a l'oli *Palau abandonat*, de Viznar, prop de Granada, i *La noia de les clavellines*, pintat a Sitges.

Del pintor Clapés és la pintura a l'oli *La filleta rossa*, i de Joan Llimona *La carta* (núm. 3 de l'esquema). De Ramon Casas, *La dama blanca*, retrat d'una sitgetana, i de M. Utrillo, un esbós a l'oli de l'absis de *Notre-Dame* de París.

Zuloaga, Ibels i Ramon Pichot, estan representats per dibuixos, en llur majoria fets per a il·lustrar el llibre de Santiago Rusiñol *Fulls de la Vida*.

Damunt una arquimesa espanyola del segle XVIII hi ha una talla policromada també espanyola, del segle XVI.

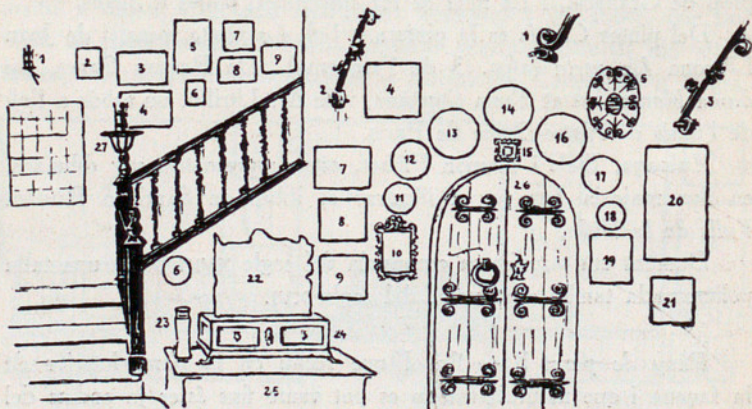
Pany de paret b. — És el que recau en la paret interior de la façana i que naturalment no es pot veure fins ésser ja endins del vestíbul.

Damunt una arca aragonesa, un ostensori de pisa de Manisses i dos pots de farmàcia catalans, sota un quadre de rajoles dites de València, són la primera mostra de la ceràmica que contenen les col·leccions del «Cau Ferrat». Els plats catalans i de Manisses que decoren aquest pany de paret, sols compleixen una finalitat senzillament decorativa. Les dues brandoneres de ferro forjat català, pertanyen a les col·leccions que en dipòsit ha portat al «Cau Ferrat» la Junta autònoma de Museus de Barcelona.

De les obres de pintura, deixant de banda un fragment de taula aragonesa (*La Mare de Déu del Roser*) i un dibuix al llapis carbó, de Rusiñol, cal fer remarcar la post pintada per Ramon Casas, representant un carro traginer, inspirat del que fou el vehicle del viatge a través d'una part de Catalunya realitzat per l'autor i en Rusiñol. Un retrat del pintor tarragoní Francesc Ferran, per Rusiñol, presenta aquest company del fundador del «Cau Ferrat», a qui encarregà moltes de les còpies que figuren a la col·lecció.

Pany de paret c. — És el que està a l'esquerra en entrar al vestíbul. D'ell arrenca l'escala que va al primer pis. L'embigat és el que hi havia a la primera casa adquirida per a instal·lar-hi el «Cau Ferrat».

La porta amb tirants del segle XIII, martell de picaporta del se-

Pany de paret lletra c

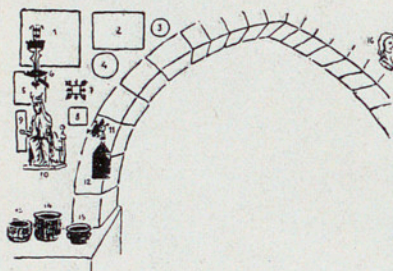
Morter de pedra numulítica

gle XVI-XVII i escut de pany coetani, pertany a la Junta autònoma de Museus de Barcelona, i tanca l'habitació del lavabo.

La pintura a l'oli (núm. 20 del croquis esquemàtic) que representa o és un estudi d'un hort, és deguda al pintor francès Giran Max, gran amic i company d'acadèmia de Santiago Rusiñol, en els anys de París. La còpia de la Villa Médicis, de Velàzquez, la féu Ferran (núm. 4) i la de Tadeo Gaddi, Santiago Rusiñol. Un curios entreteniment de Ramon Casas, el constitueix *Intimitat*, pintat damunt un mirallet de col·legiala (núm. 5).

Els ferros més dignes d'esment són els tornapunts (un dels tres, el del mig, pertany a la Junta de Museus de Barcelona); la reixa ovalada de la paret del lavabo i el coronament de brandonera catalana del segle XVII, posada al pom de l'escala. Els plats són de Talavera, Terol i algun altre lloc d'Aragó. Damunt una arca i una caixa castellanès, hi ha un fragment de Crucifixió, talla hispano-germànica del segle XV.

El tros de pany de paret de l'escala que figura en el croquis esquemàtic, conté un canelobre de paret del segle XVII i tres pintures a l'oli de Rusiñol: *El gravador Ramon Canudas, malalt*; del pintor malagueny Guerrero, *Paisatge*; i *Un gitano*, obra primerenca de Ramon Casas. Els dibuixos són de Rusiñol, i ofereix interès iconogràfic un croquis per a un retrat d'Albert Rusiñol, essent molt jove.

Pany de paret lletra d.

És millor deixar l'examen d'aquest pany de paret, del tram d'escala en pujar al pis alt.

Pany de paret d. — Format pels carcanyols de l'arc que

limita el vestíbul, en el lloc oposat a l'entrada. Al fons, ja es veu la cambra del brollador, amb el gran finestral que dona a la mar.

Les pintures d'aquest pany, només enriqueixen l'aspecte del mur. *Un pati de Montmartre* (núm. 1) i un esbós, aquest de Ramon Pichot i de Rusiñol el primer. En un marquet acuradament fet de planxa de ferro, hi ha un *Cadell d'orangutan*, dibuixat a la ploma per R. Casas. Els altres dibuixos són en llur majoria per a il·lustrar l'obra de Rusiñol *Fulls de la Vida*, i són de Ramon Pichot.

En la mena de taulell on es lliura la base de l'arc, que és apuntat segons és constant en les construccions antigues sitgetanes, hi ha un morter de pedra numulítica gironina, amb curioses escenes de la vida monacal, per bé que siguin bucòliques. És una obra del segle XVIII. Els altres dos morters del costat, són de laboratori o d'adroguer i un d'ells (el núm. 14), el més gran, pertany a la Junta autònoma de Museus de Barcelona.

Els plats són de les cofurnes de Puente del Arzobispo (núm. 3) i d'Alcora (núm. 4). La Mare de Déu de talla, procedent del nord d'Espanya, és del segle XIII, així com la testa de Verge de l'altra banda de l'arc. Finalment, la llanterna de combregar, de planxa de ferro, és donatiu del senyor M. Utrillo, i el drac del qual penja el fanal, és una obra moderna.

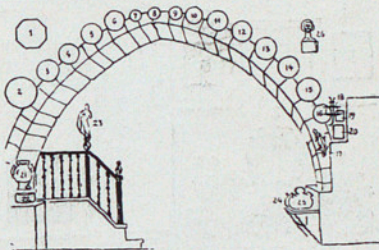
Gran cambra, formant el menjador i la cuina.

Pany de paret e. — És l'altra cara de l'arc descrit amb el nom de pany de paret lletra *d*. Mirant-lo, es veu al fons la porta d'ingrés, i, a l'esquerra, el començament de l'escala del primer pis.

Marcant l'arc, hi ha setze plats (dos d'Alcora, sis de Terol, quatre de manufactura aragonesa, un de Talavera, un altre de Puente del Arzobispo, i un plat i una fruitera catalans). La testa de Sant Joan Baptista, talla castellana del segle XVI, és notable, essent d'una procedència semblant l'estatueta del mateix Sant posada en un pom del replà de l'escala. El drac modern (núm. 17) és obra del forjador català Gerard Alegre, de Barcelona.

A la dreta de l'arc hi ha uns cànirs catalans, i a l'esquerra una gerra d'aiguamans, posada damunt una conca, de Manisses.

Fora de pany de paret, hi ha una creu de terme, obra de forja catalana del segle XVI.

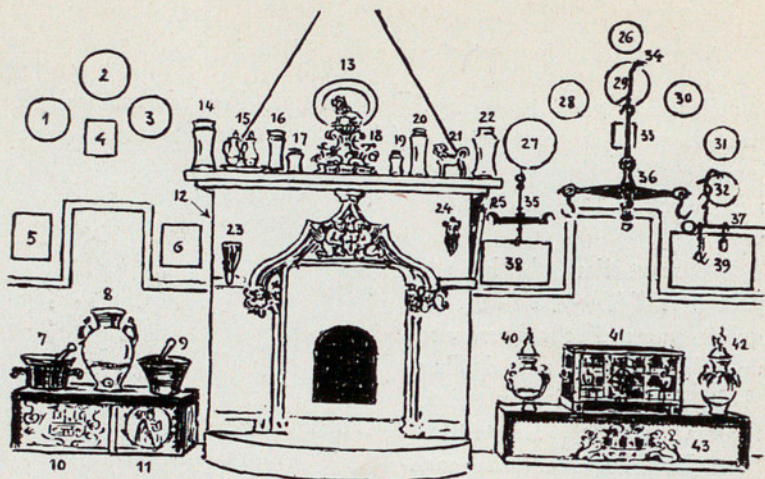

Pany de paret lletra *e*

Pany de paret f. — Deixant a la dreta l'escala i anant cap a la mar, hi ha el pany de paret lletra *f*. Al mig hi ha un escalfapanxes, format amb una finestra provinent del castell de Sitges, que s'aixecava on ara hi ha la Casa de la Vila. Per això hi ha la creu del blasó del capítol de la Seu de Barcelona.

Els plats que es destaquen sobre el fons blau pur de les parets, són en aquest pany exemplars de les manufactures de Manisses (número 2), Puente del Arzobispo (núms. 3 i 32), Paterna (núm. 31) i d'alguns llocs d'Aragó.

A la dreta hi ha dos canastrons de balança i una romana. El canastró més gran és de la col·lecció Rusiñol, i l'altre més xic i la romana, pertanyen a la Junta autònoma de Museus de Barcelona. La caixa de cabals també és un exemplar pertanyent a la Junta de

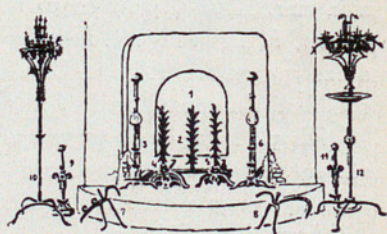
Pany de paret designat amb la lletra f

Museus de Barcelona. Les dues gerres d'aiguamans, són catalanes, i el bloc de bastiment que serveix de suport és una llinda de finestra o de porta del derruït castell de Sitges, de la que són les armes del blasó, la torre o castell de tres torres, el tot emmarletat i surmuntat de la creu de la Seu barcelonina.

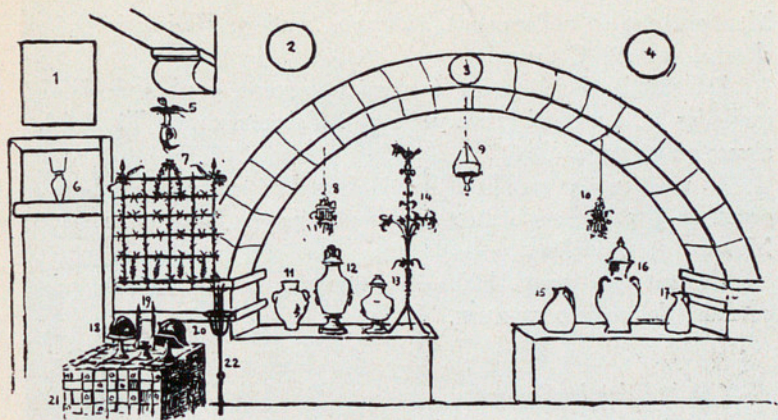
Els pots de farmàcia són de manufactura catalana, i el centre de tinell o de taula parada, és d'Alcora.

Els ex-vots humorístics, s'expliquen ells mateixos. Els dibuixà l'Ignasi Vilarrassa. La bacina de captiri del mantell de l'escalfapanxes, és de la sèrie del raïm de Canaà i procedeix, com la majoria de dinanderies, dels obradors valons. Les candelles són franceses i el candeler (núm. 23) és talaverenc.

Dintre l'escalfapanxes, hi ha una placa de ferro fos, igual a una placa de guix existent en la part alta del pati dels lleons, del palau de l'Alhambra, de Granada. Les ortigues d'espillera adapta-

Detall del fogar del escalfapanxes, amb mosses i canelobres

Pany de paret lletra g

des a una reixa d'escalfapanxes i un parell de mosses de caballet, són els únics ferros d'aquesta part que no estan en dipòsit enviat per la Junta de Museus de Barcelona. A l'esquerra del escalfapanxes hi ha un fragment de taula navarresa.

Pany de paret g. — Format per l'arc i les agulles o panys laterals, que marquen la separació amb la cambra del brollador i el lloc de treball de Santiago Rusiñol.

La reixa forjada, que és un treball castellà-aragonès, és un exemplar força curiós. Damunt es veu un gall, d'un coronament de grua de llàntia. A sota hi ha un elm alemany i un de francès, dels usats durant la guerra del 1914-1918. El francès és l'emprat per Miquel Utrillo en les seves visites als fronts de combat, i l'alemany, recollit per Santiago Rusiñol, està foradat pels projectils. La baioneta era una de les usades per les tropes colonials alemanyes en el front del Camerun. Aquests estris guerrers estan posats damunt una caixa de cabals, del segle XVIII, que pertany a la Junta autònoma de Museus de Barcelona.

La còpia d'un quadre de Domenico Theotocópulos, *El Greco*, és de F. Ferran. Els tres plats damunt l'arc, són exemplars d'Alcora (núm. 2), Manisses (núm. 3) i Terol (núm. 4). El plat de

Manisses, que és modern, està dedicat a Santiago Rusiñol i el pintà el crític valencià Chavarrí.

Damunt la divisió baixa que separa aquesta cambra de la del brollador hi ha gerres i gerros per a oli i d'aiguamans, de Terol, Manisses i Catalunya.

És un exemplar escollit el llantió de vidre; també ho és força el penell de ferro del segle XV-XVI, dipositat per la Junta autònoma de Museus, de Barcelona.

Penjant del trespol, hi ha al centre una corona de llum, obra catalana del segle XVII-XVIII.

Cambra del brollador.

Pany de paret h. — Seguint la visita, segons el plànol adjunt, es baixa a la cambra del brollador pels tres graons que hi ha a l'obertura del pany de paret lletra g. És sens dubte la més alegre i bonica del «Cau Ferrat», pel doll de llum que ve de la banda de la mar, el blau fort de les parets, l'esclat de l'esmalt de les peces de ceràmica i la garba flonja d'una mena de capillera que creix ufana a la conca del brollador. Aquest prové de l'hort de l'ermita del Vinyet, de Sitges. D'altra banda, entre els objectes ací exposats n'hi ha del més gran interès artístic i arqueològic, i, els més, decoratius per llur bellesa.

A dalt de tot, hi ha tres plats de porcellana francesa. Més avall cinc gravats alemanys, del segle XVII, amb vistes de Kassel, Fritzlar, Bronn, Eschwege i Marcoduri. A la dreta de la vitrina central hi ha una pintura de Santiago Rusiñol, *El cementiri de Montmartre*, o més ben dit, el de Clichy. El quadre de l'esquerra és del mateix artista i és un estudi d'un pati sitgetà. Damunt dos permòdols de fusta, obra moderna reproducció d'una talla germànica, hi ha dos albarells o pots de farmàcia, de Manisses. Sota, damunt uns pilans o regruixos del mur hi ha, dintre un fanal de vidre, *Les tres Maries*, escultura d'alabastre, obra castellana del segle XV, i *L'adoració dels Reis de l'Orient*, escultura d'alabastre, obra dels imageros anglesos de Nottingham. Els nou dibuixos a l'aiguada. són de la filla de Santiago Rusiñol, Maria Rusiñol de Planès, quan era noia. Damunt la vitrina, alguns gerros, una ampolla i un tinter (de Talavera).

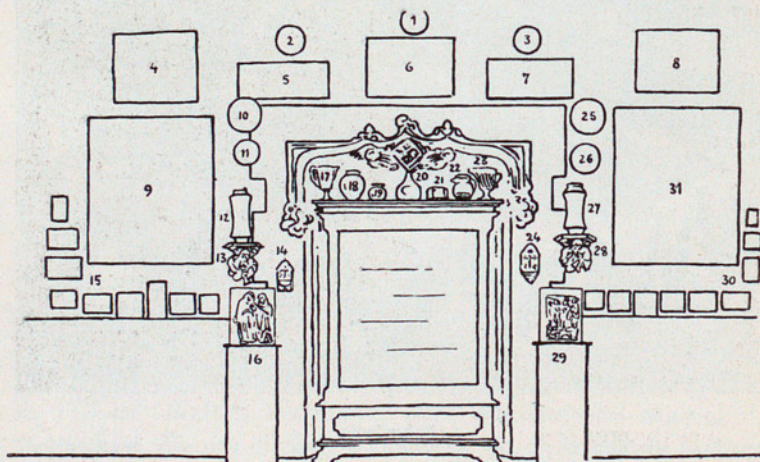
El brollador

Cambra del brollador.

Vitrina del pany de paret h. — Conté nombrosos objectes de vidre i de terra cuita, procedents en llur gran majoria de les necròpolis púniques i greco-romanes d'Eivissa, la cronologia dels quals data de la primera dècada de segles abans de l'era cristiana. Alguns exemplars, molt pocs, procedeixen d'Empúries.

Les balsameres, del segle v fins a l'època romana, són segons la forma de tipus d'àmfora, alabastró, tub (lacrimatori), figueta i ariballó.

Els collars s'han compost ajustant-se tot el possible a la forma que tenien en l'antiguitat, i les peces són de diferents formes i matèries, havent-hi amulets i grans de vidre, terra cuita, os i bronze. Hi ha, ultra els grans esfèrics i les fusaioles, exemplars de la deessa Isis (tipus faraònic); Istar o Tannit (tipus fenici-cartaginès); del déu Horus (tipus faraònic); del déu Bes (tipus faraònic); de Falcó, l'Horus faraònic; de testa de xacal, l'Anubis faraònic; l'ull Udja, de tipus faraònic; el Nilòmetre i el Grifó, ambdós faraònics, i una sèrie de mascarons masculins i femenins, de tipus hel·lènic i hel·lenístic. Hi

Cambra del brollador. Pany de paret lletra h (i vitrina)

ha, encara, peces de tipus animal, d'amforeta, de raïm, de campaneta i de forma fàlica, tots pertanyent al grup hellenístic. Algunes d'aquestes peces estan muntades amb fil d'or. Poden comprendre's també entre les peces d'ornamentació els pseudobotons (número 25); l'escarabeu (número 27); l'arracada (número 28); els pseudobotons segellats (número 29) i, finalment, les reproduccions en vidre dels ossets de joc (número 30) i el dau d'os (número 31).

Vasos ceràmics.

Són grecs i del segle v abans de C. els nús. 32 i 33, de tipus ariballoidi.

Els hellenístics (nús. 34, 35 i 36) daten del segle IV-II a. de C.

Els vasos neo-púnics, es classifiquen com dels segles v-II a. de C. i són del tipus *Bazuola* o biberó (nús. 37 i 38). Dos (nús. 39 i 40) són de tipus amforoidià.

Cal incloure entre els exemplars ceràmics la llàntia de tipus segle II-I a. de C.

Vasos de vidre.

Són greco-romans i del segle v-I les urnes per a queviures (nús. 42 i 43). Les ampolles-figuetes (nús. 44, 45, 46, 47 i 48) i el plat (número 50).

Sant Pau, talla castellana, segle XV

Estatuetes de dos dels tres reis, talla germànica del segle XV

Estatuetes de terra cuita.

Formen un grup de divinitats ctonianes, que acostumaven acompanyar els cadàvers amb la finalitat de posar el difunt sota la seva guia i protecció. Les carotes, carettes o mascarons, probablement volien recordar les faccions del traspasat o quan menys distingir el sexe. Amb elles es cobria el rostre del cadàver o bé es dipositava a la tomba i tenia un caràcter votiu o representatiu. Els tipus artístics,

són: troiada-ciclàdic (núms. 51, 52 i 53), del segle IX-VIII a. de C.; el fenici (núm. 54), del segle VIII-VII a. de C.; egipciant (núm. 55), segle VI a. de C.; grec arcaic (núm. 56), segle VI a. de C.; neo-púnic (núms. 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 i 64), representant les divinitats ctonianes Demeter i Coré, són del segle V-II a. de C. Són de tipus grec-hellenístic dues estatuetes (núms. 65 i 66). La plaqueta funerària (núm. 67) és del segle IV a. de C. i les plaquetes-bustos funeraris (núms. 68 i 69) són del segle IV, sempre d'abans de Crist.

Fíbules de bronze.

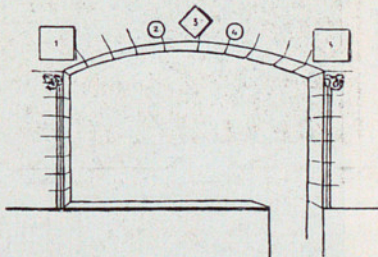
Són d'origen neo-púnic (núms. 70, 71, 72 i 73) i del segle V-II. El mirallet de mà (núm. 74) és del segle IV-III abans de l'era cristiana.

En la part baixa de la vitrina, hi ha una sèrie de sis vasos de ceràmica americana, dels «mayas».

Pany de paret i. — És el que recau en la façana que dona a la mar, en el qual hi ha una porta a la dreta per la que s'ix a la terrassa de la casa. Per aquest fet i el de venir la llum a dolls, cal suavitzar la claror. Només cinc objectes decoren l'arc rebaixat de la paret: tres grups de rajoles, de Manisses els dos dels extrems i de Talavera el format per nou rajoles, que és al mig. Els plats de porcellana, són francesos.

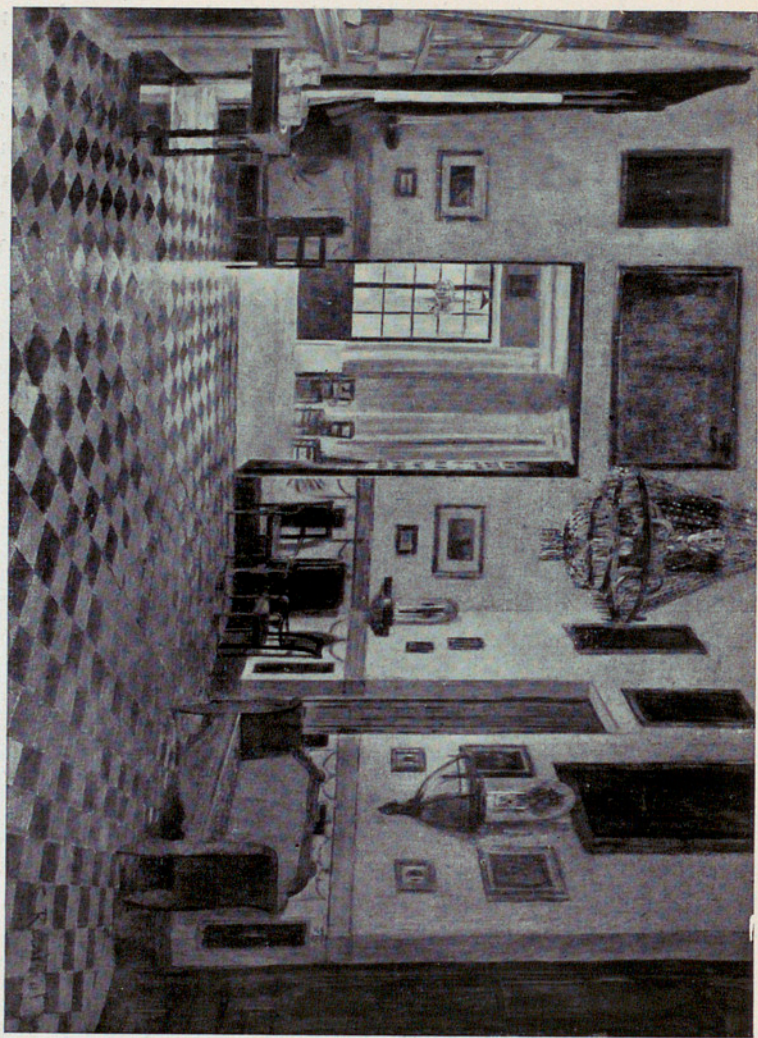
Al centre d'aquesta cambra hi ha el brollador del Vinyet, que li dona nom i que és del segle XV.

Damunt el brollador, penja del sostre un bergantí, obra de l'art popular català del segle XIX.

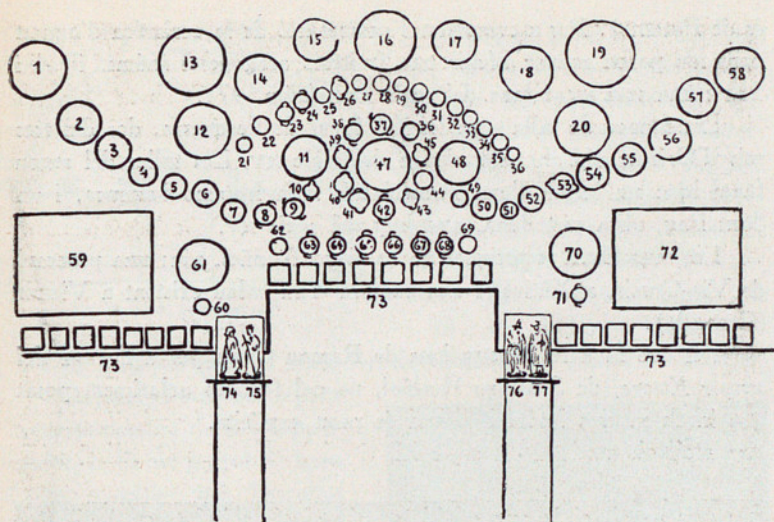

Pany de paret lletra i

Pany de paret j. — És el de l'esquerra de la cambra del brollador, mirant cap a la mar. Des del punt de vista de la bellesa

Interior del palau de Viznar (Granada), per Santiago Rusiñol

Cambre del brollador. Pany de paret lletra j

decorativa, és un dels més atractius. El conjunt està constituït per setanta-una peces de ceràmica, molt ben penjades, encara que estiguin seriades. Dos quadres escollits de Santiago Rusiñol flanquegen l'espai de les ceràmiques, i fent un fris escalat que corre per damunt una socolada de rajoles vernissades dites de València, hi ha les vint-i-vuit il·lustracions de l'*Auca del senyor Esteve*, dibuixades per Ramon Casas. Damunt uns pilans i dintre un fanal de vidre, hi ha quatre escollides talles.

El grup de ceràmica es descompon en vint-i-quatre plats, en la següent forma: un de Puente del Arzobispo (núm. 1), sis de manufactura aragonesa indeterminada (núms. 2, 12, 14, 15, 18 i 57), tres de Terol (núms. 20, 56 i 70) dels segles XVII i XVIII, cinc de Manisses (núms. 6, 7, 49, 52 i 54), tres de Montelupo (núms. 5, 11 i 48) que són dels segles XVII i XVIII, i sis de catalans (núms. 13, 16, 17, 19, 58 i 61).

Les escudelles sumen trenta-tres exemplars, tots ells manufacturats a Manisses, lloc del qual eixiren també vuit dels nou bols que posseeix el «Cau Ferrat» (el que té el núm. 25 del dibuix esquemàtic,

és de Paterna). Per a completar l'enumeració de la ceràmica d'aquest pany de paret, manca afegir tres fruïteres aragoneses (núms. 3, 4 i 55) i una conca catalana del segle XVII (núm. 47).

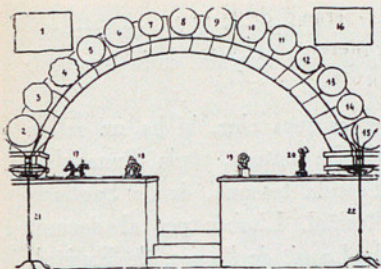
Les figures de talla són: les del fanal de l'esquerra, dos del tres reis d'Orient; són obra germànica del segle XV. Les talles del segon fanal són: un àngel d'una Anunciació, talla hispano-flamenca, i un Sant Pau, obra castellana, ambdues del segle XV.

Les dues obres pictòriques de Santiago Rusiñol, són: una processó de Via-Crucis, a Xàtiva, i una cambra d'un palau existent a Viznar (Granada).

Pel que fa a les il·lustracions de Ramon Casas per a l'*Auca del senyor Esteve*, de Santiago Rusiñol, no cal fer cap aclariment posat que la lletra que les acompanya és prou explícita.

Nu, per Ramon Casas

Pany de paret lletra k

5 i 8) i un sol plat (el núm. 4)

Damunt el mur que separa aquesta cambra de la del menjador, hi ha un grupet de terra cuita, modelat per l'escultor rossellonès Gustau Violet; una escultura de guix, obra de Manolo Hugué (*Maternitat*); una testa de Júpiter, en marbre, i una segona obra també en terra cuita fosca, de Violet.

Els dos estudis de nu de Ramon Casas els pintà l'artista a Barcelona i són excel·lents exemplars que demostren la seva facilitat de dibuix i pinzellada.

Fora del pany de paret hi ha dos canelobres catalans del segle XIV-XV, que formen part dels vuit-cents objectes deixats en dipòsit per la Junta autònoma de Museus de Barcelona.

Pany de paret l. — És el primer a la dreta, un cop a

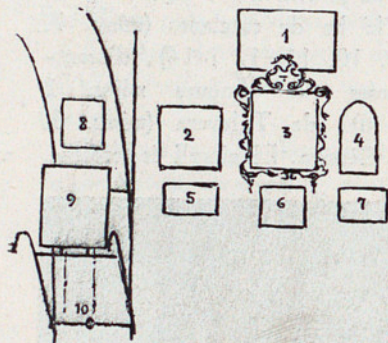
Pany de paret k. — És l'arc que separa la cambra del brollador de la cuina-menjador. Segueixen l'arc, damunt les dovelles, onze plats, dues conques i un gibrell. Entre aquestes peces n'hi ha de catalanes (núms. 7, 9, 10, 11, 12 i 14), d'aragoneses (les conques núms. 2 i 6), de Talavera (núms. 3, de Gènova. El gibrell és terolenc.

Àngel de l'Anunciació, talla hisp.-flam., s. XV

dins de la cambra de treball de Rusiñol. Com que hi ha un arc que divideix el trespol i marca una separació, s'ha senyalat cada tros amb lletres diferents.

A dalt de tot i en silueta sobre un fons clar, hi ha un relleu de bronze de l'escultor Enric Clarassó. La pintura, còpia d'una obra d'escola toscana, és de Santiago Rusiñol. L'esbós per al decorat de *La nit de l'amor*, de Rusiñol, és pintat per Maurici Vilomara. El dibuix al llapis plom és d'un àlbum de Rusiñol, i és també seva la quimera sucant la ploma en un tinter, que l'autor posava a totes les seves obres, motiu pel qual el Patronat del Museu Rusiñol del «Cau Ferrat», ha adoptat el mateix dibuix per al seu segell.

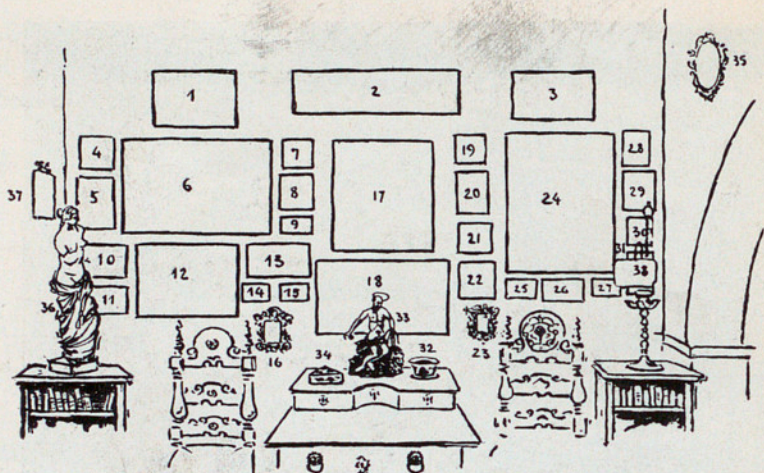
Pany de paret lletra l

Damunt un faristol de ferro, del segle XVII-XVIII (dipòsit de la Junta de Museus de Barcelona), hi ha les cobertes d'aram repussat, cisellat i esmaltat, del diploma nomenant fill adoptiu de Sitges en Santiago Rusiñol, ofert l'any 1913. És obra de Marian Andreu.

Pany de paret m. — Comprèn des del faristol fins al recó del finestral sobre la mar. Al mig, hi ha la taula de treball on escrivia Rusiñol quan era a Sitges. Damunt la taula, que té un calaix i tres calaixets, hi ha un tinter i un especier de Talavera. Al mig, un Sant Jeroni, talla policromada espanyola del segle XVII, i darrera del Sant, una reproducció fotogràfica de *La Primavera*, de Botticelli, del Museu dels Oficis, de Florència. Al centre del mur, i sota una reproducció fotogràfica de la cèlebre *Cantoria*, de Donatello, està posat el retrat al carbó de Rusiñol, dibuixat per R. Casas. A dalt, a dreta i esquerra, es veuen dues obres juvenívoles de Hermen Anglada Camarasa: *Nocturn parisenc* i *Papallones de nit*. Sota de la primera obra hi ha un pastel d'Arcadi Mas i Fontdevila, *La Pubilleta*, i a la dreta del retrat de Rusiñol, una còpia d'un quadre de Velàzquez, per

La familia del tío Pucco, per P. R. Picasso

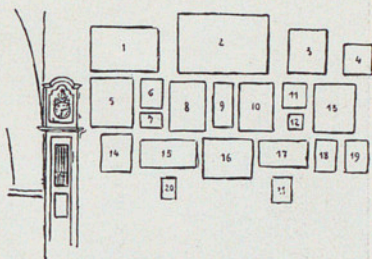
Pany de paret lletra m

F. Ferran. Sota el pastel de Mas i Fontdevila, hi ha *La matinera*, de R. Casas. Els altres dibuixets són de Picasso (núms. 9, 14, 15, 25, 26 i 27), Zuloaga (núms. 7, 8 i 39). De Rusiñol n'hi ha quatre, dibuixats a Andalusia (núms. 19, 20, 22 i 28). D'Utrillo és un dibuix aquarellat (núm. 31). Una estampa de la Mare de Déu de la Caritat del Coure i dues reproduccions japoneses completen la decoració del mur, ultra dues cadires, una reproducció reduïda de la Venus de Milo i una llumenera, que estan damunt dues petites llibreries. Hi ha també un retrat fotogràfic de la senyora Rusiñol.

Pany de paret n. — A l'altra banda de la cambra s'escau el pany designat amb la lletra n. Contra el recó de l'arc, hi ha un rellotge francès, comprat a Normandia quan Rusiñol, Utrillo i Ramon Pichot anaren a veure l'abadia de Jumièges. Dalt de tot, estan penjats els quadres *Coves del Drac*, de *Manacor*, pel pintor belga Degouwe de Nuncques; *Nu*, obra capdal en aquest gènere, de Ramon Casas; *Retrat del pintor Ricard Planells*, per S. Rusiñol, i una litografia d'Odilon Redon.

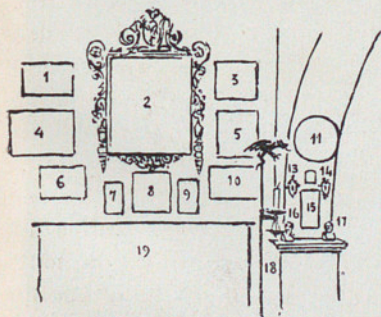
La renglera de sota es compon de les obres: *Retrat* (o millor estudi) *de dona*, per R. Casas; *La pidolaire*, dibuix per Isidre Nonell;

El pintor Uranga, dibuix d'Ignasi Zuloaga; Enric Borràs, estudi per R. Casas per al retrat a l'oli que posseeix el gran actor; *Retrat de Santiago Rusiñol*, dibuix a la sanguina, per M. T. Muller, fet a París el 1892; *Patí de la primera casa que Rusiñol habità a París*, per P. Vernet. *Esbós de paisatge*, per Darius de Regoyos; il·lustració de *Les piràmides* del llibre *Oracions*, de Rusiñol, dibuix de M. Utrillo, i un retrat fotogràfic de Santiago Rusiñol, obtingut per Fernàndez, conegut per «Napoleón».

Pany de paret lletra 2

Més avall, en la que ve a ésser la tercera renglera d'obres, comença amb *Estudi a l'oli*, pintat per la senyora Lluïsa Denís de Rusiñol, a la Font de la Verge, de Xàtiva; *La matança dels indiots*, per Daniel Urrabieta Vierge, guaix, així com els *Llogadors de cadires per als patinadors* i *Pels vols de Nadal*. Un dibuix a la ploma, *El pollastret*, és de mà de R. Casas, i la pintura d'un poble granadí, de Mas i Fontdevila. Dos quadrets petits, sota de tot, contenen un retrat de Rusiñol, fet amb paper retallat, i un retrat fotogràfic de la senyora Rusiñol abans del seu casament amb el gran artista.

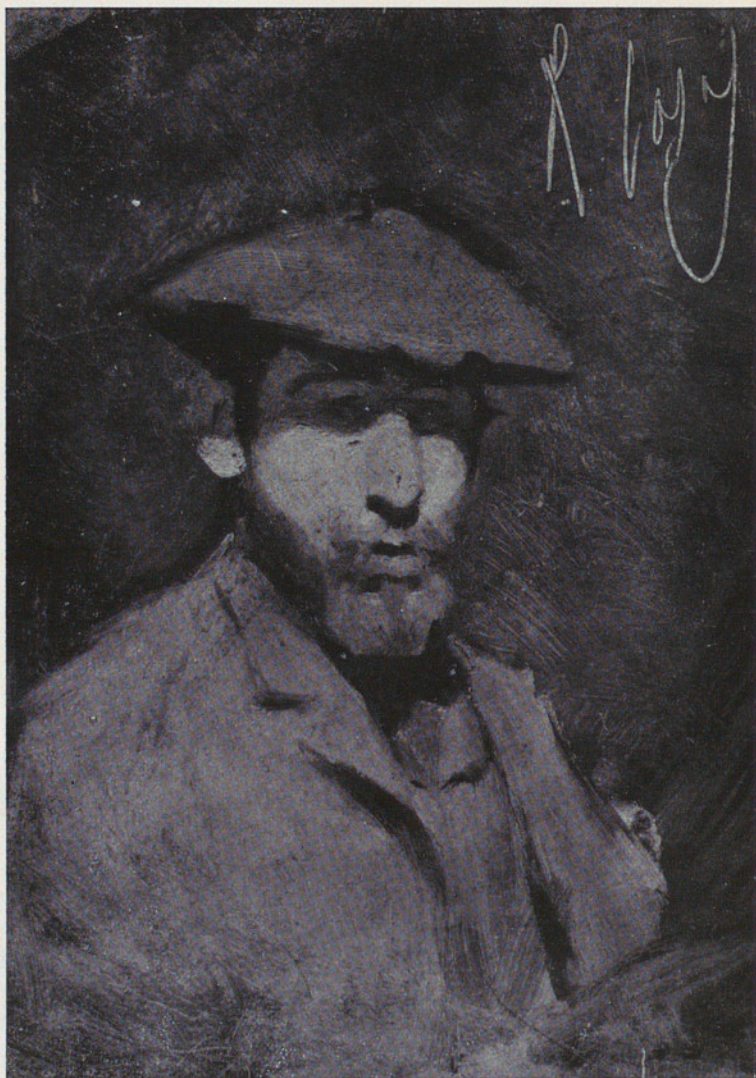

Pany de paret lletra 0

Una otomada folrada de pana, era el seient de l'auditori escollit que admetia Santiago Rusiñol quan llegia alguna de les seves obres.

Pany de paret o. — És el del piano, en el que tocaren obres seves — alguns en compongueren — els mestres Albèniz, Chausson,

Falla, Guidé, Granados, Isaye, Millet, Morera i altres. Damunt, i al mig, hi ha un mirall del segle XVIII. A l'esquerra i a dalt, un dibuix a la ploma de M. Utrillo, *La Malagueta*, per a il·lustrar el llibre de Ru-

Autorretrat de Ramon Casas, pintat l'any 1886

siñol *Impresiones de Arte*. Sota, un esbós a l'oli, de R. Casas, *Dona llegint*. Seguint, sota el mirall, un dibuix de *La Gioconda*, per Ignasi Zuloaga, un retrat de Rusiñol, per R. Casas, i un retrat de la pintora francesa Suzanne Valadon, a la sanguina, per M. Utrillo.

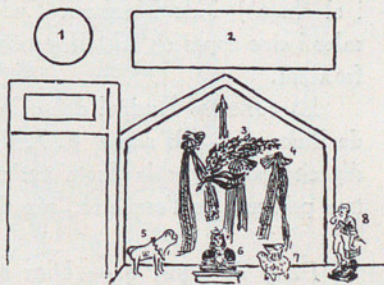
A la dreta, i a dalt, hi ha l'autoretrat pintat per R. Casas i ofert al «Cau Ferrat» per M. Utrillo. Sota, hi ha *Un poble cantàbric*, oli de Darius de Regoyos, i sota de tot, *La lliçó de música*, pintat per R. Casas.

A l'intradós de l'arc figura un plat de captiri, obra de dinanderia valona del segle XVI. Dues cornucopietes del segle XVIII, un dibuix d'un sarcòfag, per Ignasi Zuloaga, i dos elements decoratius de bronze, de fabricació francesa del segle XIX. El retratet és el de Maria Rusiñol quan era nena.

Damunt el piano, de la casa barcelonina Bernareggi, hi ha una figureta imperi. Una branca de llozer de ferro forjat, oferta per l'Ajuntament de Sitges a Santiago Rusiñol amb motiu de celebrar-se el 25 aniversari de la fundació del «Cau Ferrat», i una branca de políper.

Pany de paret p. — Format per la gelosia que separa la cambra de treball de la llar del menjador. A la paret formada per la reixa de fusta, hi ha les cintes de les corones ofertes per l'Ajuntament de Barcelona, el Círcol Artístic, l'Ajuntament de Sitges i l'Ignasi Zuloaga, el dia 13 de juliol de 1932, en què s'inaugurà el monument alçat en el «Recó de la calma», i la llaçada de la corona oferta dos dies després per l'Honorable President de la Generalitat de Catalunya, que vingué a Sitges expressament.

Creuant-se amb aquests records, figura la branca de llozer i alzina oferta a Santiago Rusiñol en l'homenatge celebrat a Barcelona en 1926. És obra de forja, de Muñoz Morató.

Pany de paret lletra p

Damunt i a l'esquerra, hi ha un plat de ceràmica francesa, d'estil japonès; al costat hi ha un paravent japonès amb figures de roba i paper.

A l'empit de la divisió amb la llar, estan posades quatre obres ben diferents: un lleó de terra cuita, de manufactura centre-asiàtica,

Dibuix a l'aiguada, per Maria Rusiñol

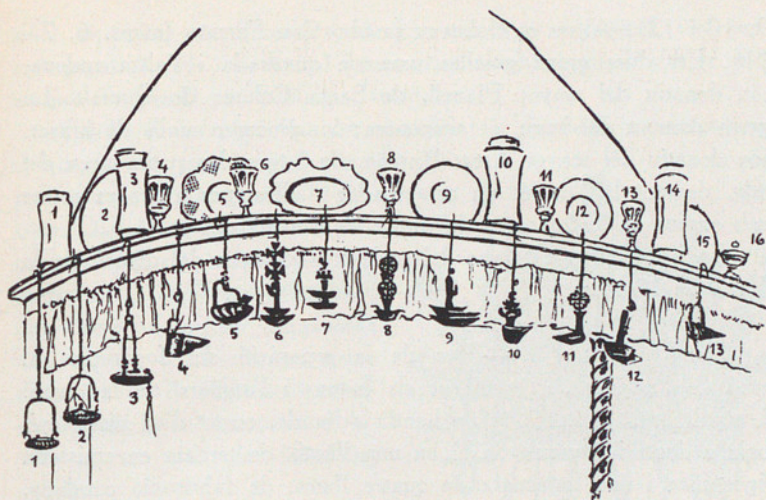
una Mare de Déu de l'Esperança, ceràmica del segle XIX, un porta torreta aragonès i una estatueta de bronze, titulada *Senza Uccello poverino!*

Pany de paret q. — Sortint de la cambra de treball, tot seguit a la dreta forma aquest pany de paret, la llar del fogar i el banc d'escó. Projectant-se ençà de la llar, hi ha la campana amb el presatge o palmar, que suporta setze peces de ceràmica i cristall

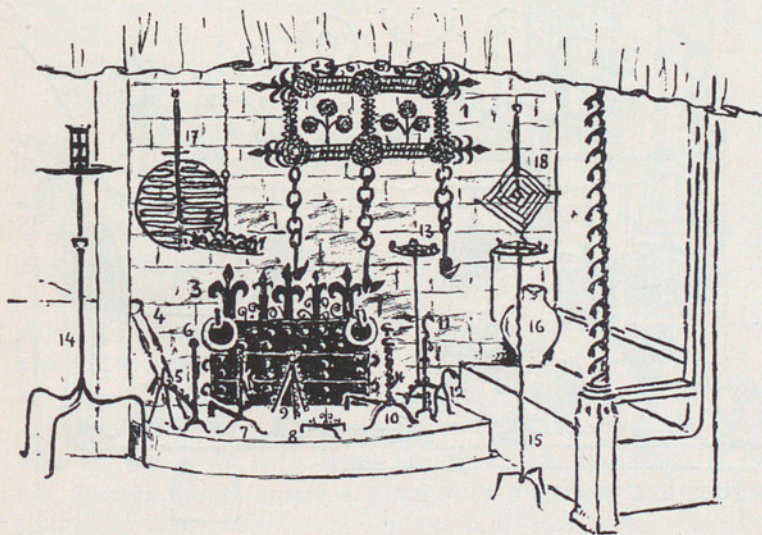
i del que pengen tretze llums d'oli o de ganxo. Els quatre pots de farmàcia són catalans i del segle XVIII. Els plats, començant per l'esquerra, són de València (humorístic), Wegdwood, Alcora (el quart i el cinquè) i de Manisses. Encara hi ha una bacina d'afaitar, un saler i cinc copes de cristall, estampat i daurat al foc, de manufactura francesa.

La col·lecció Rusiñol del «Cau Ferrat» posseïa ja cinc exemplars de llums d'oli (els núms. 4, 7, 8, 11 i 13); els altres provenen del dipòsit aportat per la Junta autònoma de Museus de Barcelona. Els tres primers, de l'esquerra, són de minaire.

Pany de paret q. — Dins el fogar i damunt la llar. Pengen del mur del fogar uns grans clemàstecs, obra de forja catalana del segle XVII-XVIII que pertanyen a la Junta de Museus de Barcelona, així com un suport per a recipients, la planxa d'escalfapanxes flordelisada i algunes mosses o suports de barres i de llenya (núms. 5,

Prestatge o palmar de la campana del fogar. Pany de paret lletra q

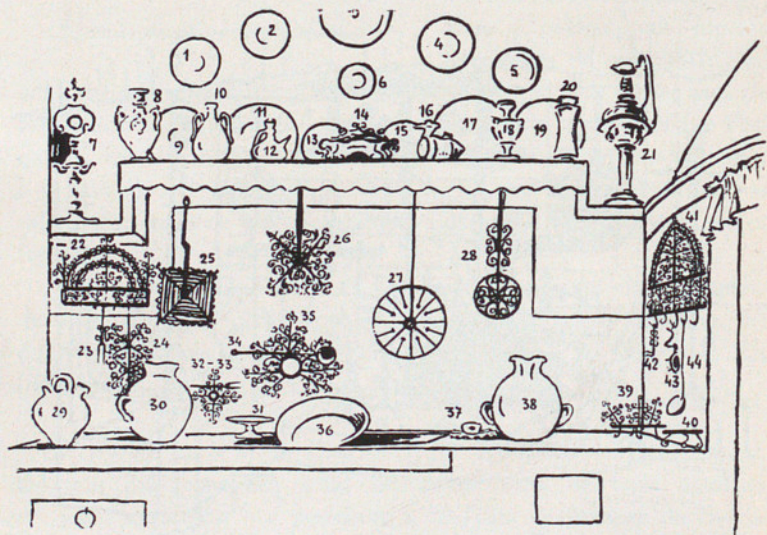

Lliar, fogar i banc d'escó del pany de paret lletra q

9, 10 i 12). Altres es trobaven ja al «Cau Ferrat» (núms. 6, 7 i 11). Les dues grans graelles, una de quadrada i l'altra rodona, són donatiu del senyor Planell, de Santa Coloma de Queralt. La gerra damunt del banc, és aragonesa; les pinces o molls de braser, són donatiu del senyor Artur Ramon, de Sitges. La petita peça del mig, damunt la llar, és un arrambador d'olles, per a fer-les entrar més endins de les brases o del caliu. És del segle XVII.

La brandonera catalana del segle XVI-XVII, és del dipòsit de la Junta de Museus.

Pany de paret r. — Des de la separació del fogar fins al recó de l'esquerra, comprenent els fogons i l'aigüera de la cuina. Un palmar o prestatge va de banda a banda, essent d'un nivell més baix a dreta i esquerra on hi ha una llàntia de terrissa envernissada figurenca i una llumenera de quatre llums, de fabricació catalana. A la part més alta de la paret, estan penjats sis plats, i començant per l'esquerra, són de Manises (pintat per la senyora Denis de Ru-

Cuina. Pany de paret lletra 7

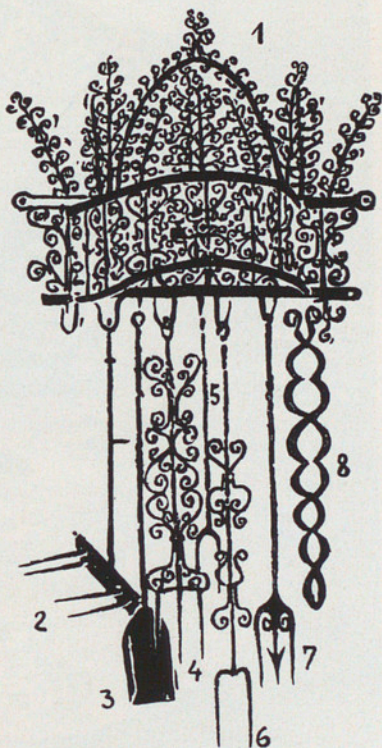
siñol, en visitar aquell centre ceràmic); català és el següent, i el que està posat després del central i més gran, també és de Manisses. El cinquè fou pintat per Santiago Rusiñol.

També hi ha plats damunt el palmar o prestatge, i exceptuant el que fa tres, que és anglès tots provenen de la manufactura d'Alcora. Davant aquests plats hi ha: una gerra-pitxer aragonesa; una ampolla-cantimplora, catalana; una ampolla setrill aragonesa; una sopera d'Alcora; un gerro d'aiguamans, de fabricació valenciana; un gerro decoratiu d'Alcora i un pot de farmàcia, català.

Damunt el pla dels fogons de la cuina hi ha: un càntir català; una gerra aragonesa; una fruitera d'Alcora, un gibrell terolenc; una marcerina d'Alcora i una gerra de dues nanses, aragonesa.

Els ferros prims i recargolats i molt decoratius, penjats arreu, damunt els fogons, són tots de manufactura castellana, encara que es troben a Andalusia, Extremadura, Baix Aragó i Castella. Entre ells hi han atuells força enginyosos. Alguns exemplars formen part dels ferros dipositats per la Junta de Museus de Barcelona (núm. 25, 26, 27, 28, 32, 33, 35, 42 i 44). En el penjador d'eines de cuina del recó esquerre, que prové de la Junta de Museus de Barcelona, hi ha una forqueta torrapà, giratòria, i uns molls plegadissos perfectament resolts.

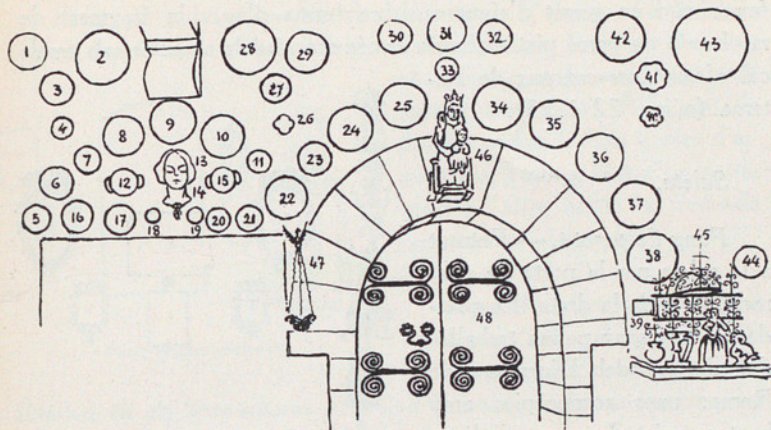
Davant la cuina un parell de brandoneres catalanes (de la Junta

Penjador d'eines de cuina i forquetes torrapà

Plat català

Pany de paret lletra 8. Porta de les cambres d'estatge, de Santiago Rusiñol

de Museu de Barcelona) i quatre mosses o suports de llenya per a cremar, formen amb una cadena una mena de separació.

Pany de paret s. — Va des del recó dels fogons fins a l'arc que dona al vestíbul. Damunt una porta de punt rodó, tancada amb dos fulls moderns amb lligades de ferro del segle XIII, hi ha posada en la dovella de la clau una imatge de la Verge portant un clavell. També és del segle XIII. Escampats amb ritme, per la paret, hi ha posats vint-i-set plats, de Paterna (núms. 1, 6, 7, 16 i 29), Manisses núms. 2, 8, 9, 10, 17, 28, 29, 31 i 32), de manufactura aragonesa indeterminada (núms. 3, 24, 25, 27, 34 i 43), de Terol (núms. 5, 36 i 42) i d'Alcora (núms. 35, 37, 38 i 44).

Els bols, o tasses quasi sempre sense nansa, són de Paterna (núms. 11, 20, 21, 26, 40 i 41) i de Manisses (núms. 4, 12, 15, 18, 19 i 33). Sota la mènsula en què descansa el cap de la biga mestra, hi ha una mascareta de guix, francesa, que porta al coll un penjollet d'argent del segle XVII. A la dreta de la porta encara està posat un penjador d'eines, de ferro, una gerreta aràbiga provinent d'Eivissa, una llàntia de terra cuita, una ampolla en forma de figura

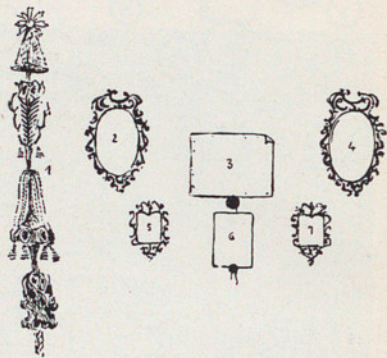
femenina i un gerret d'aiguamans, en forma d'au. Un fragment de rajol amb un porró pintat clouria l'enumeració dels objectes, als quals cal afegir dues conques de Paterna (núms. 22 i 23).

Saleta.

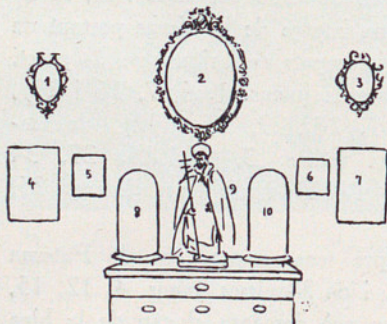
Pany de paret t. — Entrant a la saleta per la porta de punt rodó, és el de la dreta. Es guarda ací una gran palma treballada, de les del Diumenge de Rams; unes cornucòpies amb imatges pintades, un diplòma honorífic de l'Ajuntament de Sitges, adreçat a Santiago Rusiñol, per tal d'haver establert el «Cau Ferrat» (1894) i un altre, de to humorístic, ofert pels obrers de «L'Avenç» a Rusiñol, amb motiu de la publicació del llibre *Oracions*.

Els mobles d'aquest salonet són isabelins.

Les dues pintures a l'oli són del pintor sitgetà Joaquim Miró.

Pany de paret lletra t

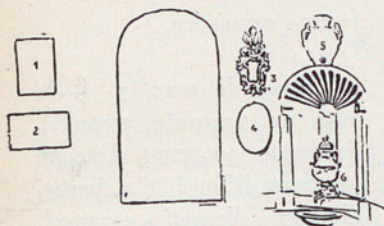

Pany de paret lletra u

Pany de paret u.—Entrant a l'alcova d'aquesta habitació, s'escau aquest pany de paret, a la dreta. La decoració és senzilla: dues cornucòpies amb una *Dolorosa* i una *Mare de Déu del Roser*, pintades sobre vidre; un mirall ovalat, isabelí; dos dibuixos de R. Pichot per a il·lustrar el llibre de Rusiñol *Fulls de la Vida*; un dibuix de Bonnin i altre de M. Utri-

llo; una imatge de Sant Domènec de Guzman, flanquejada de dos gerros amb flors de curculles i caragolins, i una senzilla calaixera de caoba.

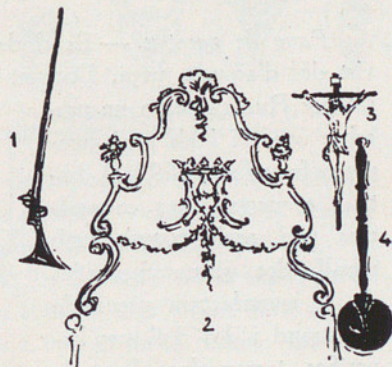
Pany de paret v. — És el del fons de l'alcova. Conté dues còpies, una d'escola pisana i l'altra gòtica, fetes per Santiago Rusiñol; una cornucòpia del segle XVIII amb mirall; una Santa Rita pintada damunt vidre, i dues gerres d'aiguamans, l'una a dalt d'un rentamans i l'altra dintre la reconada que forma el lavabo.

Pany de paret lletra v

Pany de paret x. — És molt heterogeni; ultra el llit estil Carles IV, en el que dormia Santiago

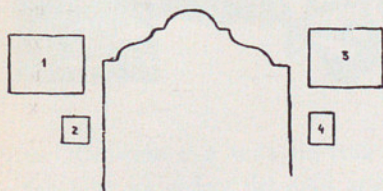
Rusiñol en els seus sojorns al «Cau Ferrat», hi ha un crucifix espanyol del segle XVII, una espingarda marroquina, i un «frare» o escalfallits d'aram, donatiu de M. Utrillo.

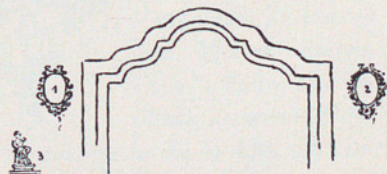
Pany de paret lletra x

Pany de paret (suplementari) x. — Es refereix a la part de l'alcova vista per dintre.

Hi ha un plànol de Duisburg, del segle XVII, un dibuix de R. Pichot per a il·lustrar el llibre *Fulls de la Vida*, de Santiago Rusiñol; un diploma humorístic nomenant a Rusiñol soci honorari de la «Penya» del seu nom, i un dibuix de Mas i Fontdevila, *Els xiprers granadins*.

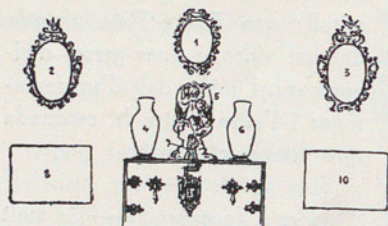

Pany de paret (suplementari) lletra x

El mateix pany de paret vist per fora

En aquest mateix pany de paret, vist per fora, hi ha dues cornucòpies amb Sant Bartomeu i Sant Josep, pintats en el vidre, i una figureta de bescuit, de manufactura germànica.

Pany de paret lletra y

Pany de paret y. — Al mig, un *vargueño* espanyol, del segle XVII-XVIII. Damunt un Sant Miquel d'alabastre, d'origen llevantí - espanyol. Dos gerros xinesos de porcellana clivellada i dos plànols, l'un d'Aquisgran i l'altre d'una ciutat austriaca fortificada.

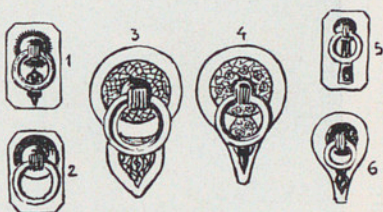
Pany de paret z. — És el de la porta de sortida de la saleta, vist des d'aquesta peça. Damunt la porta hi ha un dibuix colorit, fet per Rusiñol per a un pessebre que ell i els seus companys feren l'any 1898. A dreta i esquerra, dues cornucòpies (del segle XVIII) amb mirall, dos gerros decoratius de la manufactura sueca de Rörstrand i dos diplomes honorífics tarragonins, l'un de la societat coral «L'Àncora» i l'altre de la secció excursionista de l'Ateneu de la classe obrera, ambdós nomenant soci honorari Santiago Rusiñol.

Pany de paret lletra z

EL GRAN SALÓ

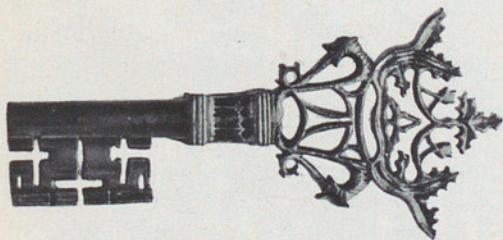
En pujar l'escala hi ha a la paret de l'esquerra sis picaportes d'anella, que pertanyen a la Junta de Museus de Barcelona. Els marcats amb els números 3 i 4 són obres de forja catalano-valenciana, i els quatre restants són catalans. Aquestes peces recauen sota del pany de paret marcat amb la lletra A, que és el que comença el curs de la visita indicat per la ratlla vermella del plànol.

Picaportes d'anella (Dipòsit de la Junta de Museus de Barcelona). Pany de paret lletra A

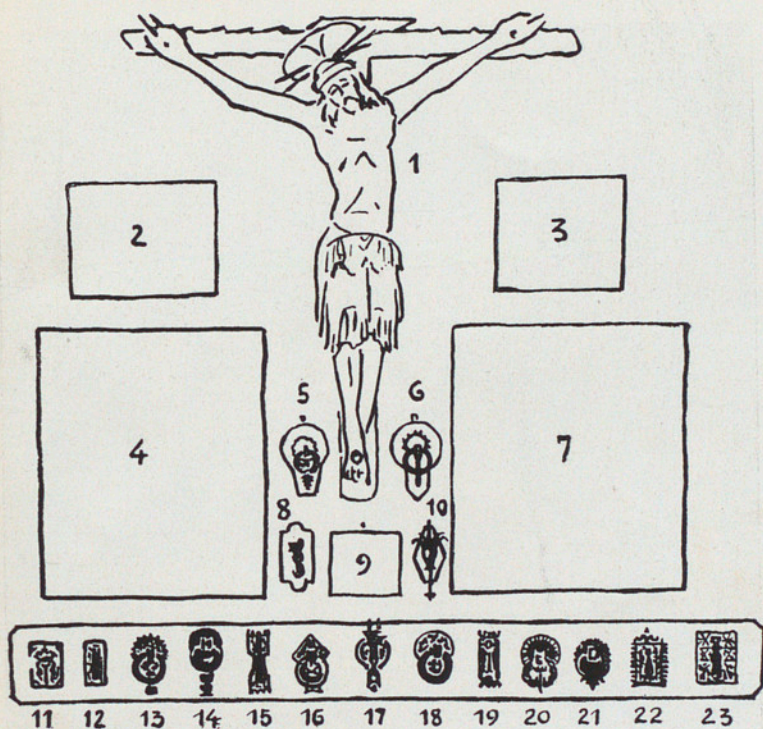
Pany de paret A. — Conté els dos joïells més preuats de les colleccions del «Cau Ferrat».

Són els dos quadres pintats per Theotópulos, conegut després de la seva estada a Toledo amb la denominació de *Greco*. Representa el primer la *Magdalena penitent*, i el segon, *Les llàgrimes de Sant Pere*. És el Sant Pere la representació genèrica d'un tipus mediterrani, tan abundós a la nostra terra com en tot el levant espanyol, italià, grec i fins en terres d'Àsia. Un gran crucifix de talla policromada, del segle XIV, està flanquejat per dos retrats pintats per Santiago Rusiñol. El primer (núm. 2) és el del que fou director de *La Vanguardia* de Barcelona, Modest Sánchez Ortiz, i l'altre el d'un sitgetà anomenat Panyo Xicarrons. La testa de noia sitgetana, és la de la filla del que fou fidel majordom del gran artista, Genís Muntaner. Els picaportes núms. 5, 6 i 8, la grua de llàntia i el candeler de paret, pertanyen

GRAN SALÓ

Dibuix esquemàtic del pany de paret designat amb la lletra A.

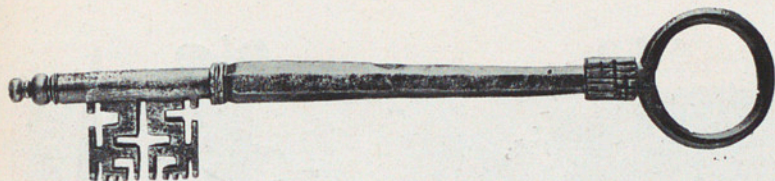
a la Junta de Museus de Barcelona. Formant fris, hi ha tretze pica-
portes d'anella i de martell, obres catalanes (núms. 10, 13, 14, 16,
17 i 18), catalano-aragonesa (núms. 11 i 15), castellanes (núms. 12,
21, 22 i 23) i castellano-aragonesa (el núm. 19).

Els claus destinats a l'ornamentació i reforç de les portes de
fusta, formen un llarg fris que en conté trenta-un de tipus quadrats,
de roseta, cassoleta, creu i trèvol.

Supportats per la barana de l'escala, hi ha sis florons de reixat
i dues creus. (La peça núm. 1 pertany a la Junta de Museus de
Barcelona.)

Les llàgrimes de Sant Pere, per Domenicos Theotocópulos, dit *El Greco*

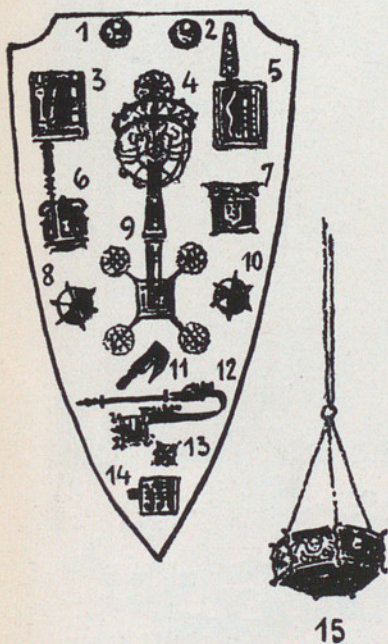

Clau que fou de l'església municipal de Sant Miquel

Fora de la barana estan posats dos canelobres amb corona de llum, una cadira de braços i una brandonera. Els tres objectes de ferro són obra de forjadors catalans.

Panòpia núm. I. — Formada per disset objectes, entre els quals hi ha quatre estreps, tres esperons, un cranequí de ballesta, un pany de porta i un de *vargueño*; un bàcul, un cap de porra de macer, dos escuts de pany d'arca i una estrella d'esperó.

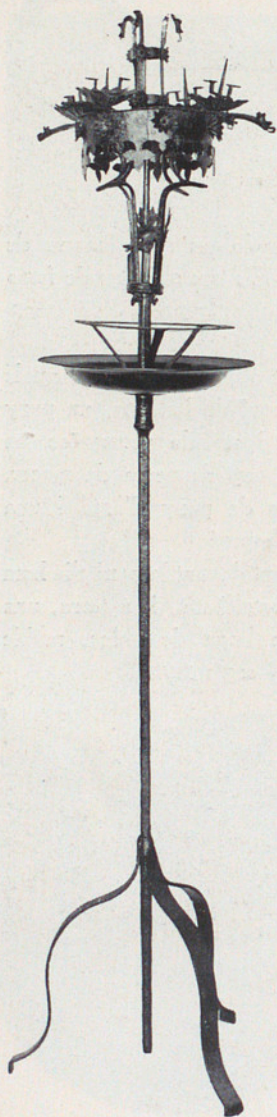
Penjant davant la panòpia hom veu un portallàntia, i, a terra, una cadira de boga de balca, moble català del segle XVIII.

Panòpia N.º I

Clau per a ferrissar portes, tipus de cassoleta

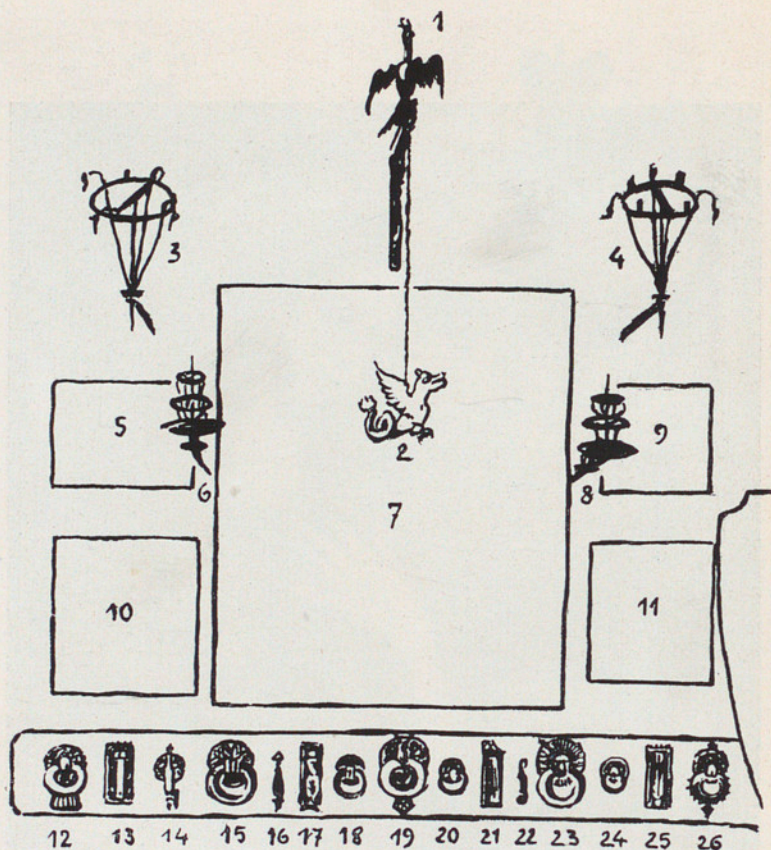
Canelobre, segle XVI

Corona de llum, segle XVI

La Magdalena arrepentida, per D. Theotocópulos «El Greco»

Dibuix esquemàtic del pany de paret lletra B

Pany de paret B. — L'objecte principal és un retaule català de la primera meitat del segle XV.

Altres obres pictòriques són el retrat del sitgetà Lluís Marçet i el del escultor tarragoní Carles Mani. Més avall, està posat el retrat del sitgetà Ricard Roig, tots tres obra de Santiago Rusiñol. Un estudi d'un *boulevard* parisenc, és de R. Pichot.

Al centre del fris de quinze picaportes i martells, hi ha l'obra cabdal d'aquesta mena d'instruments. És el picaportes que fou de la «Casa

Retrat de l'escultor Carles Mani, per Santiago Rusiñol

de l'ardiaca», de Barcelona, avui Arxiu Històric de la Ciutat. És una obra de finals del segle XV o començaments del XVI. Els braços de llum, les corones de canelobre i la grua de llàntia, obra castellana del segle XVIII, arrodoneixen l'aspecte decoratiu d'aquest pany de paret, davant el qual penja un llampanant drac policromat, del segle XVIII, obrat a Castella.

Clau cisellada, segle XVII

Un fris de vint-i-un claus de porta, va augmentant el valor didàctic d'aquesta sèrie de peces forjades. Al peu i fora del plafó està posada

Retaule català, de la primera meitat del segle XV. La Verge, Sant Joan i Sant Pere,
i escenes de la vida dels dos sants

48

Panòplia N.º II

cavall, obra de forja germànica del segle XVI. També és digne d'esment el forrellat amb passador, un pany d'arca amb lleva i un ganivet de molla, acuradament forjat (segle XVI).

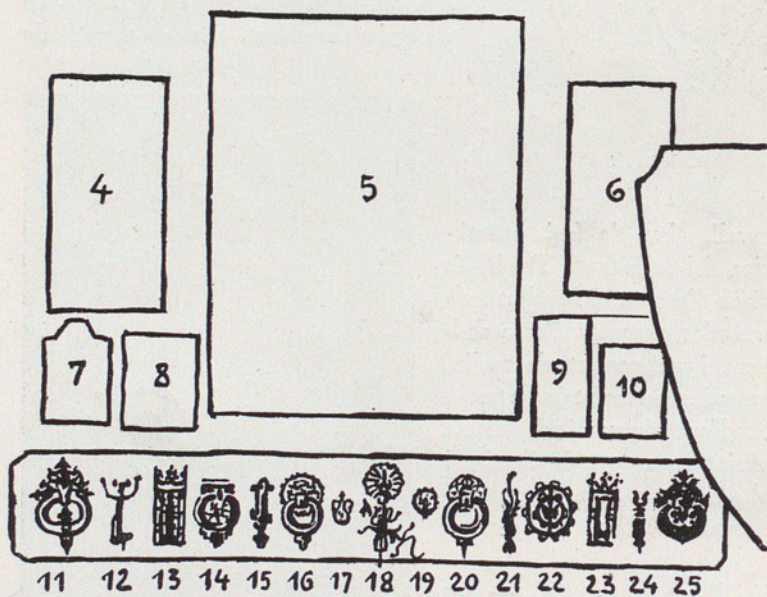
Fora de panòplia hi ha penjat un suport de llàntia, i al seu lloc, a terra, una cadira catalana de boga de balca.

Pany de paret C. — Per les seves dimensions i qualitat de pintura, és l'objecte més notable i visible d'aquest pany de paret el quadre d'Ignasi Zuloa-

l'arca del segle XV amb un escut pontífic que's creie el de Benet XIII, el famós papa d'Avinyó. Damunt l'arca hi ha diferents objectes, entre els quals sobresurten alguns dracs i altres coronaments de grua, una cantina de tradició germànica, canelobres, brandoneres i una mossa o suport de màncs (que pertany a la Junta de Museus de Barcelona).

Panòplia núm. II. — Conté una de les peces més notables de la col·lecció, puig que no es coneix més que un exemplar semblant. És el morrió de

Croyante. per Darius de Regoyos

Dibuix esquemàtic del pany de paret designat amb la lletra C.

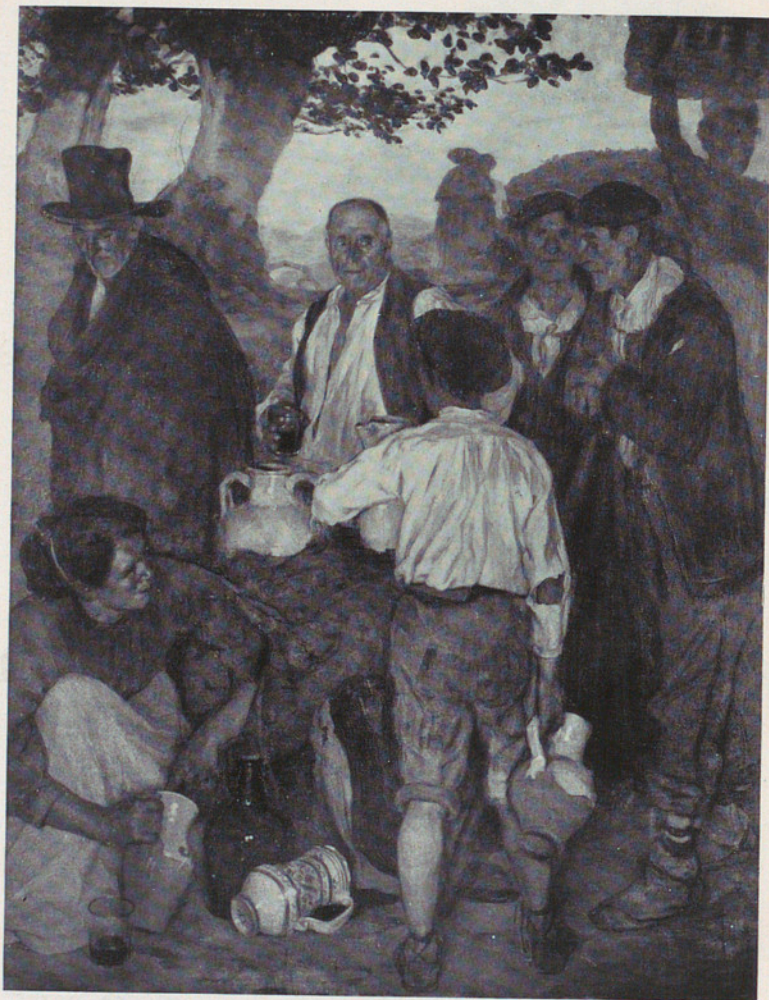

Picaporta de martell, representant Jesús i el maligne. Procedeix de Vic

ga *La part del vi*. El que fou gran amic i company de Rusiñol, envià la pintura en lloc de l'obra *Abans de la corrida*, que fou adquirida pel Museu Modern de Brusselles en 1900. Les altres pintures són una còpia de *l'Eva* pintada per Lorenzo da Credi i una altra, l'original de la qual la pintà Lluç Cranac, representant també la primera dona. Les dues còpies les pintà Rusiñol. Entre els quinze picaportes i martells de picaporta formant fris, hi ha el que representa Jesús i el maligne, procedent de Vic.

Més avall, un altre fris més estret conté vint-i-dos claus de porta, dels quals dotze són del tipus de creu; tres del de roseta; quatre, quadrats; dos, de mostaxoni o rombe, i un, hexagonal. Fora del pany de paret, està posada

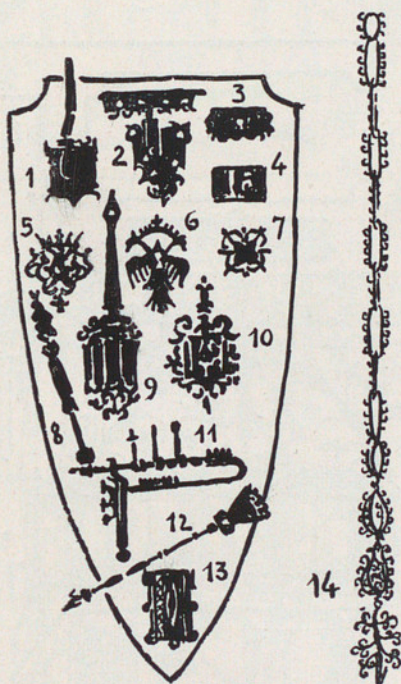
una arca del segle XVI, que serveix de suport a alguns objectes de ferro, entre els que hi ha un penell i dos canelobres de dotze llums. També es troba en aquest nucli un canelobre amb corona

La part del vi, per Ignasi Zuloaga

de llum. Damunt del prestatge hi han nou canelobres de formes diverses.

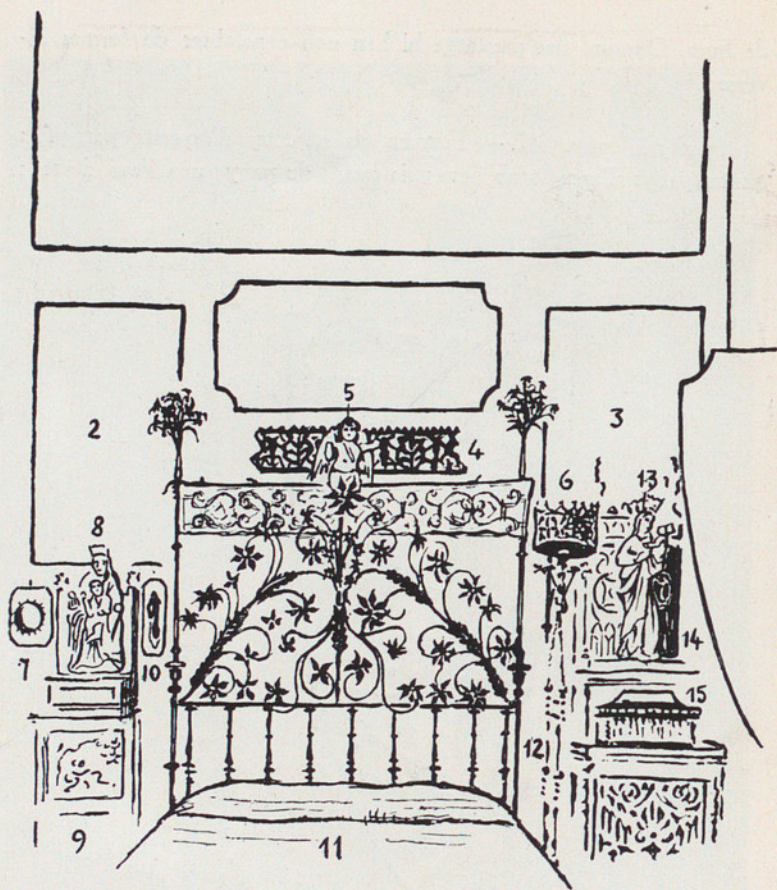
Panòpia núm. III. — Formen els objectes d'aquesta panòpia: quatre panys d'arca, amb lleva; sis escuts de pany; una lleva d'arca;

Panòpia N.º III

una pala de braser i un forrellat amb passador. Pengen de la biga uns clemàstecs castellans i a terra hi ha una cadira semblant a les dues ja esmentades.

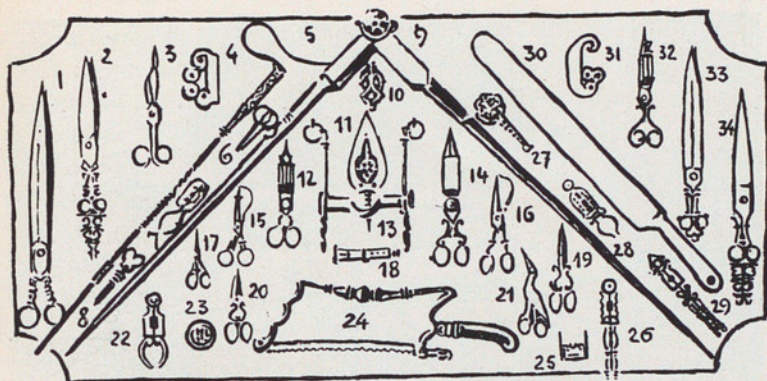
Pany de paret D. — Dalt de tot, tocant les mènsules de l'embigat que sosté l'enteixinat, es veu un quadre molt gran, *El toc d'oració*, pintat per Santiago Rusiñol a Santa Cecília, en el curs d'una estada

Dibuix esquemàtic del pany de paret designat amb la lletra D

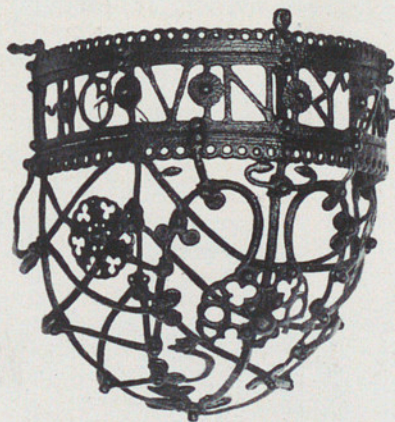
que féu a Montserrat en companyia de Joan Maragall i d'un altre amic. Els altres quadres són: *El novici*, de Rusiñol, i *Croyante*, de Darius de Regoyos.

Una panòpia penjada a sota del quadre de Montserrat, conté trenta-quatre objectes pertanyents a la Junta de Museus de Barcelona, entre els quals es veuen tisores, tirablens, rascadors de pedrenyal, una sinfoina o gaia, trencapinyons, marcadors, una ganiveta

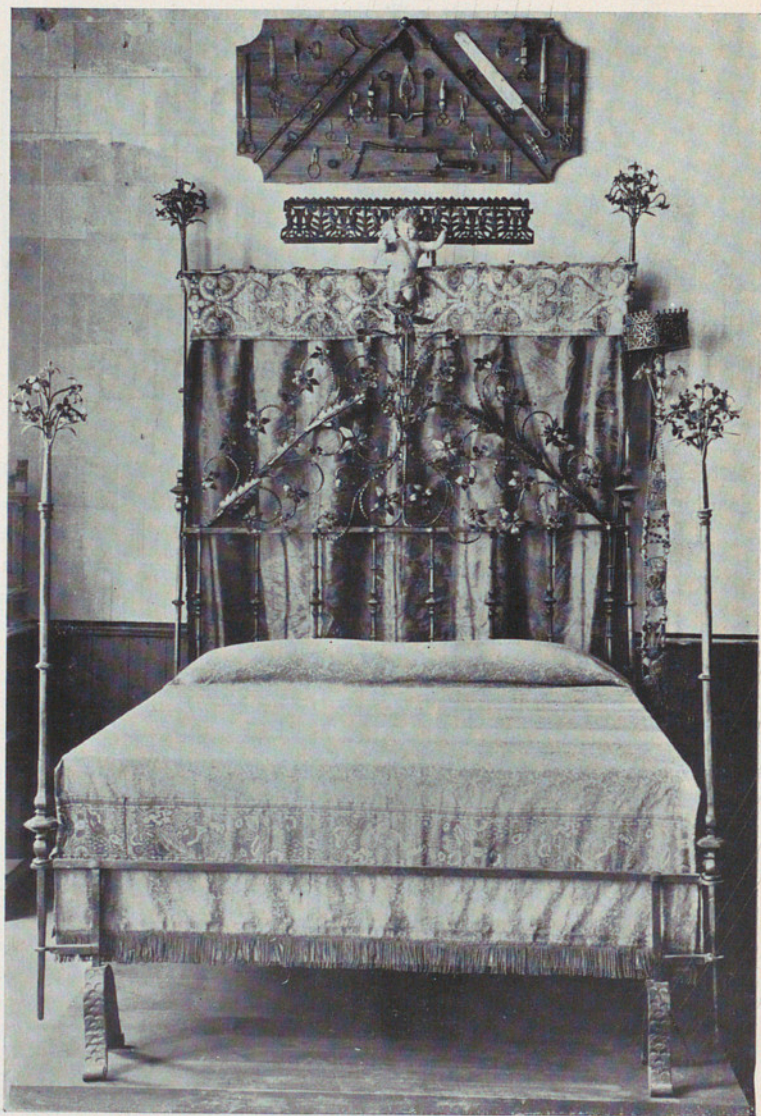
Panòpia (N.º 5) del pany de paret lletra D

de taula, un curiós objecte l'ús del qual és desconegut, un gran compàs de puntes i una serra de cirurgià, donatiu del senyor Artur Ramon, de Sitges. Entre els altres, foren donats a la Junta de Museus de Barcelona per don Hermenegildo Giner de los Ríos, els marcats

Morrió per a cavall, forja germànica

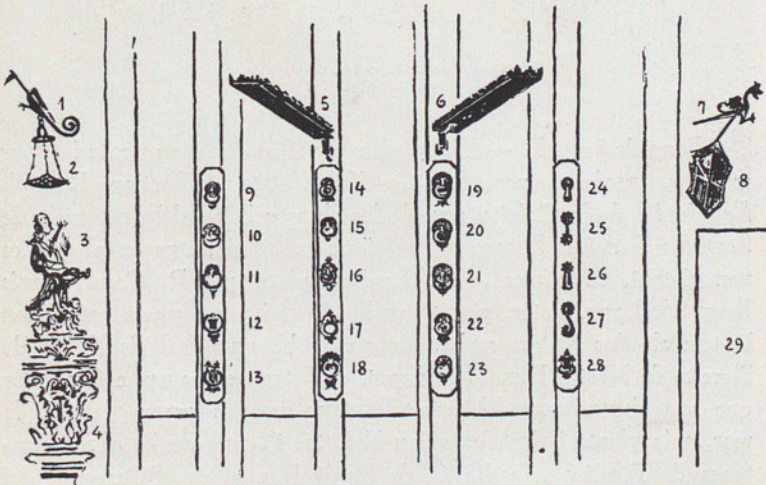
amb els núms. 1, 3, 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 28, 29, 31, 32 i 34 del cartellet explicatiu.

Llit sicilià i panòpia d'objetes diversos

Malgrat el mèrit i vàlua dels objectes esmentats, sobresurt per la seva raresa i dimensions, un llit complet de ferro forjat, d'origen sicilià, adquirit a París, ciutat on forma part de les colleccions del Museu de les Arts Decoratives del Pavelló de Marsan, del Louvre, l'únic exemplar semblant que es coneix. Damunt el llit hi ha un angelot de talla policromada, un fris de reixa, dipòsit de la Junta de Museus de Barcelona, i un borló de veracreu. És un excellent exemplar de forja castellana, un canelobre de paret que Rusiñol adquirí del senyor Osma a canvi d'una panòpia de magnífiques espases. Al costat del llit, hi ha una tauleta de nit, tipus modern del segle XVI. Un altre moble a l'altre costat del llit és també una reproducció francesa moderna d'un model del segle XV. Completa aquest pany de paret una Verge d'alabastre, un'altra de talla i una arqueta d'os i vori.

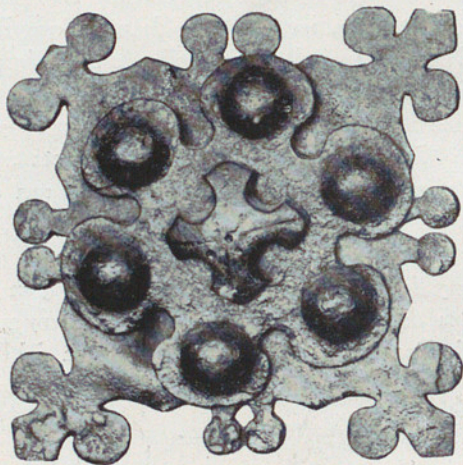
Gran pany de paret E. — En els monjos del gran finestral, hi ha vint picaportes disposats en sèries de cinc, pertanyents a la Junta de Museus de Barcelona. A la dreta i a la vora del llit esmentat hi

Pany de paret lletra E

ha una panòpia amb una tarja d'armes o de torneig castellana i trenta-sis claus de porta, duplicats. A l'esquerra, una *Pusíssima* està posada damunt una pilastra d'altar, al costat de la boca d'incendi.

Dues atxeres de ferro estan posades en els dos monjos centrals de les finestres que donen a la mar.

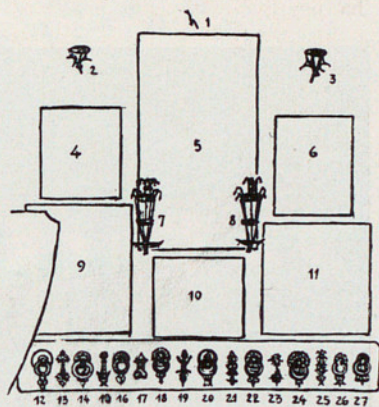

Clau per a ferrissar portes, tipus de roseta

Pany de paret F. — Els quadres són: *La darrera recepta* i *Amor místic* (un novici als peus d'un Crucifix) pintats per Santiago Rusiñol. *Le Moulin de la Galette*, una de les obres cabdals del gran amic de Santiago Rusiñol, Ramon Casas, i un curiós paisatge en el que es veu pintant, en primer terme, Rusiñol, pintat per R. Casas, i més lluny, el darrer pintor, pintat per Rusiñol; i per aquesta raó signen la tela els dos pintors amics. Encara hi ha un estudi de l'absis de l'ermita de Nostra Dona del Vinyet, de Sitges, on es veu el brollador que ara decora agradablement la cambra que recau damunt la mar, a la planta baixa del «Cau Ferrat». És una de les obres sitgetanes de Rusiñol. També és de Rusiñol la còpia d'Orcagna, del mateix pany de paret.

Entremig dels quadres, i simètricament fixats, hi ha grues de llàntia, canelobres de paret, i més avall, formant una part del fris que volta tot el saló al mateix nivell, hi ha trenta-sis claus. Damunt d'aquest fris hi ha un assortiment de picaportes (set de martell i nou d'anella).

Fora de pany, damunt i al costat d'una arca tallada, hi ha canelobres i brandoneres i una arqueta de pergamí vermell, guardada de ferro.

Pany de paret lletra F'

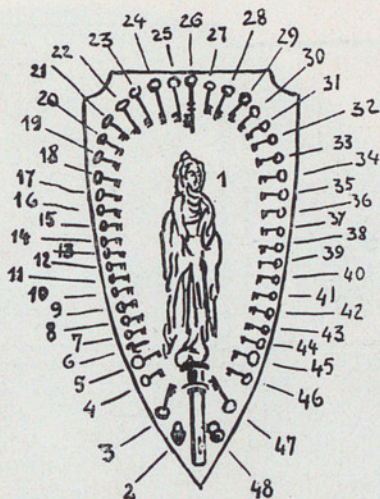
Santiago Rusiñol i Ramon Casas, pintant-se mútuament

Saló de ball de l'antic *Moulin de la Galette*, Montmartre (Paris), obra cabdal de Ramon Casas

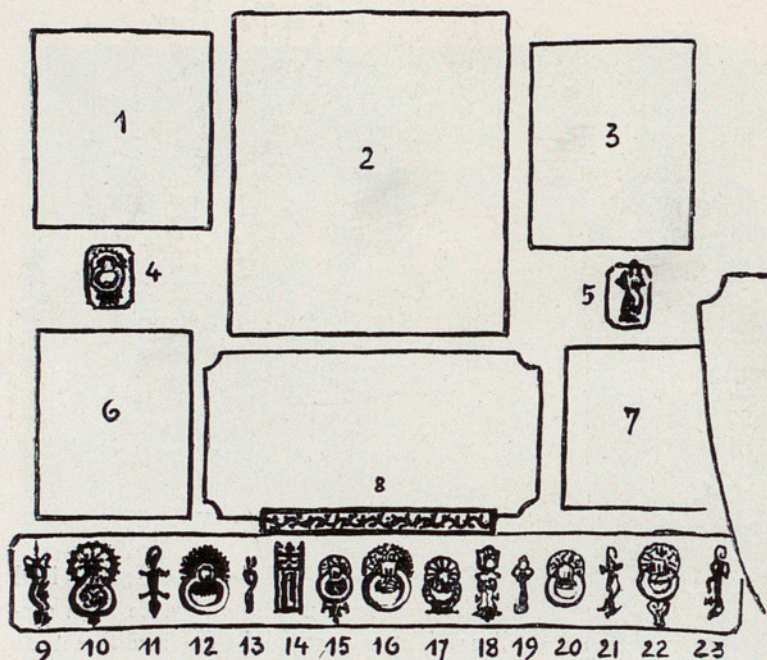
Figura cimbal de ferro repussat

Panòpia N.º IV

Panòpia núm. IV. — Gran figura cimbal de reixat, de ferro repussat; obra de forja castellana. Tot voltant, hi ha un assortiment de quaranta-cinc claus de pany, degudament repartides. Fora de panòpia, instruments de tortura.

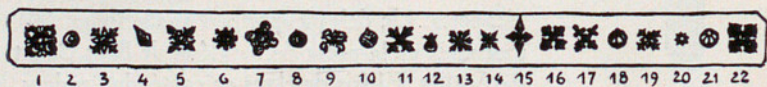
Pany de paret G. — Els quadres pintats per Rusiñol, són els següents: *La senyoreta de Nantas*, retrat d'una cèlebre model parisenca; *El mestre Enric Morera*, dirigint un cor compost pels amics sitgetans, els retrats dels quals són coneguts. *Retrat de Miss Mac Flower*, *L'hivern de l'artista* i *Ramon Canudas, malalt*. Un fris de picaportes i martells conté sis picaportes d'anella i quatre de martell, més sis martells de picaporta. Un dels picaportes d'anella (núm. 16) procedeix de la porta de l'església de Sant Cugat del Vallès. El fris de claus en conté vint, rodons, estrellats, de petxina, lanceolats i de creu. Al

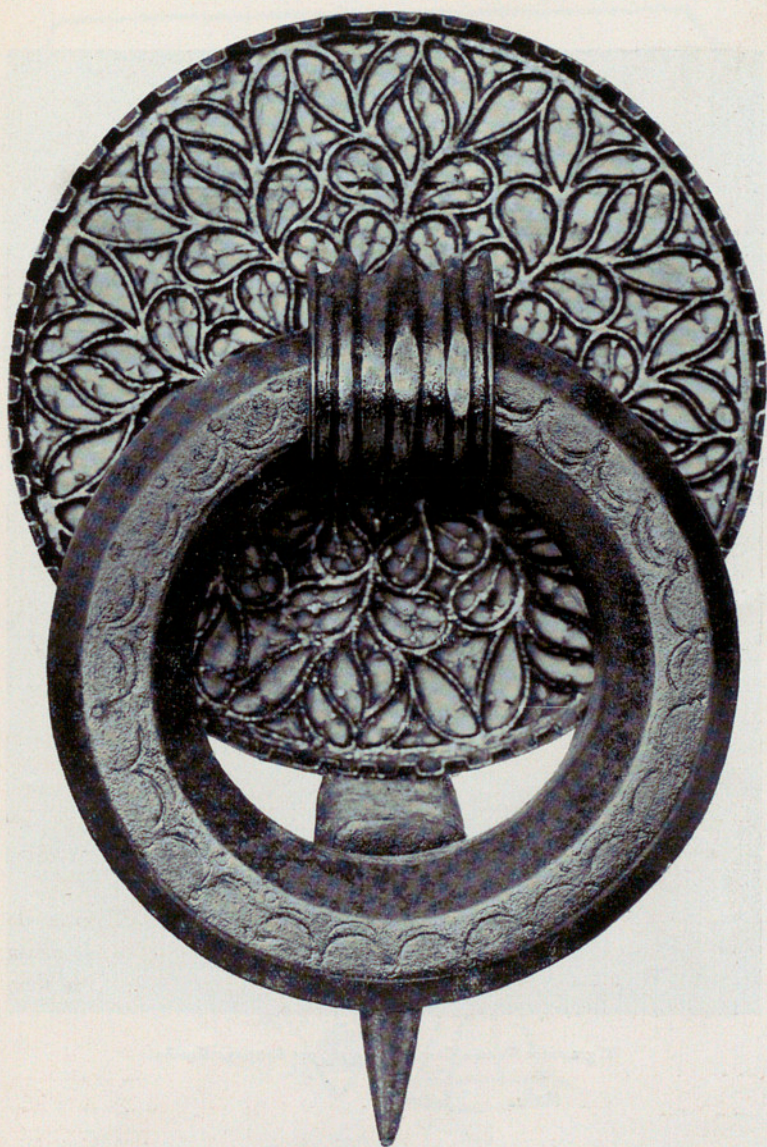
Pany de paret designat amb la lletra G

prestatge, sota el fris de claus, hi ha una selecció de capsetes, canelobres i arquetes. Damunt d'un arca, està posat un bust reliquiari i dos arquetes. Dalt del pany, hi ha un fris de vint-i-dos claus de porta.

Panòpia núm. V. — Conté un aligot d'un cimbal de grua de llàntia. Altres cimbal de reixa, claus de porta molt notables, nansa d'arca, gavinets i un plat. Fora de panòpia, hi ha una corona de llum i una cadira catalana, semblant a les ja esmentades.

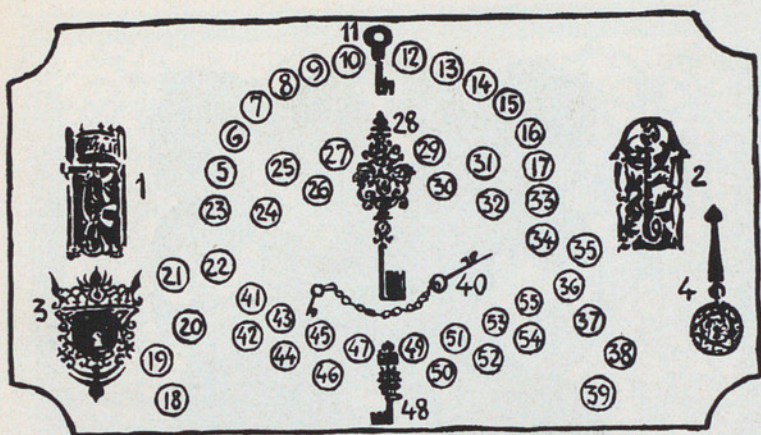
Fris de claus per a ferrissar portes, del mateix pany de paret lletra G

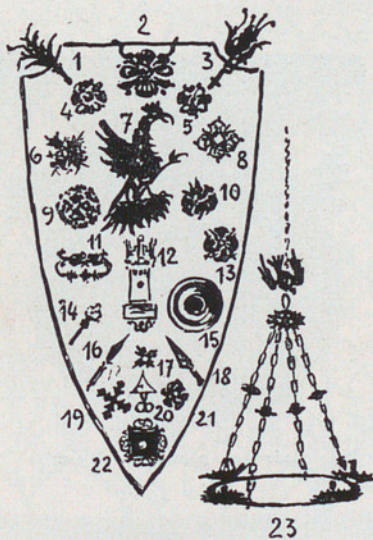
Picaporta d'anella, procedent de l'església de Sant Cugat del Vallés

El gravador Ramon Canudas, malalt, per Santiago Rusiñol

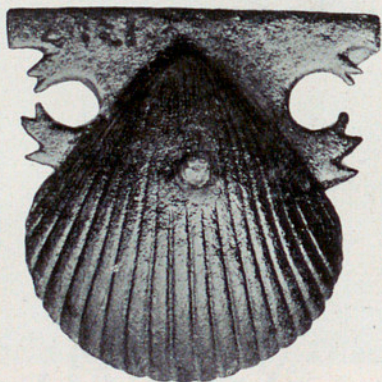
Panòpia del pany de paret lletra G (N.º 8)

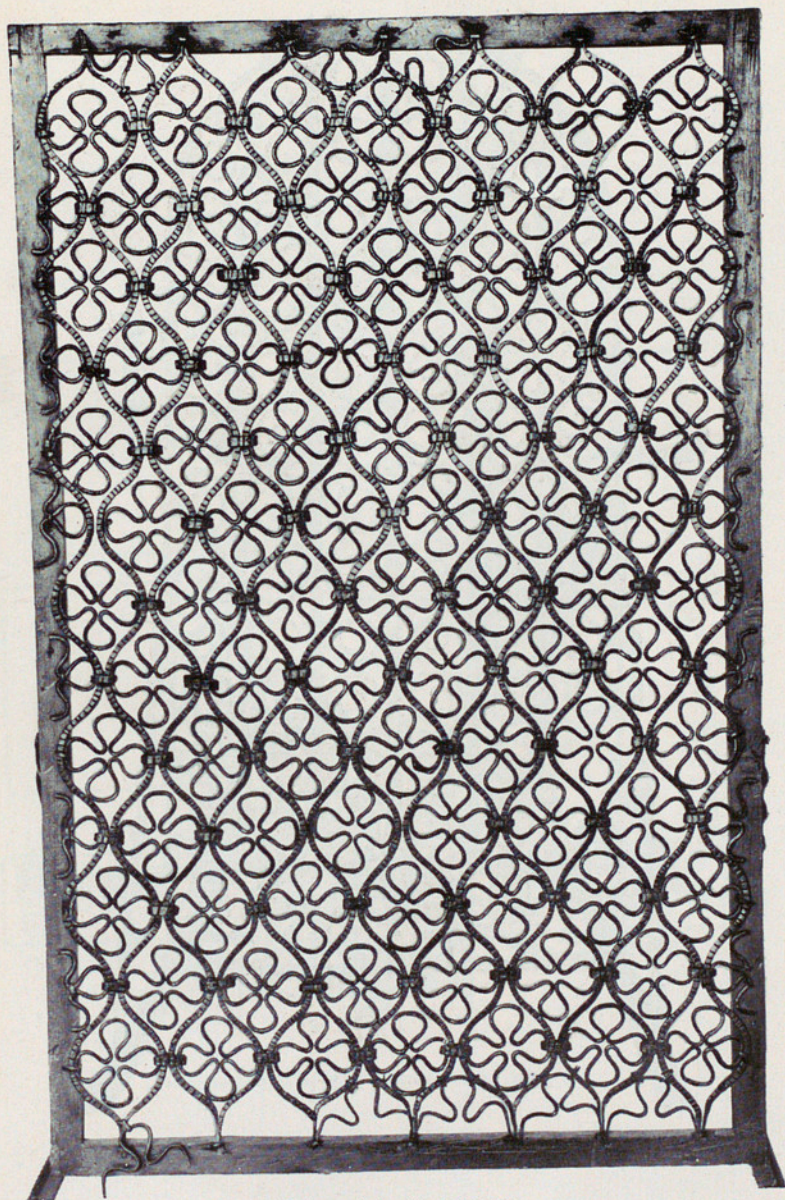
Panòpia N.º V

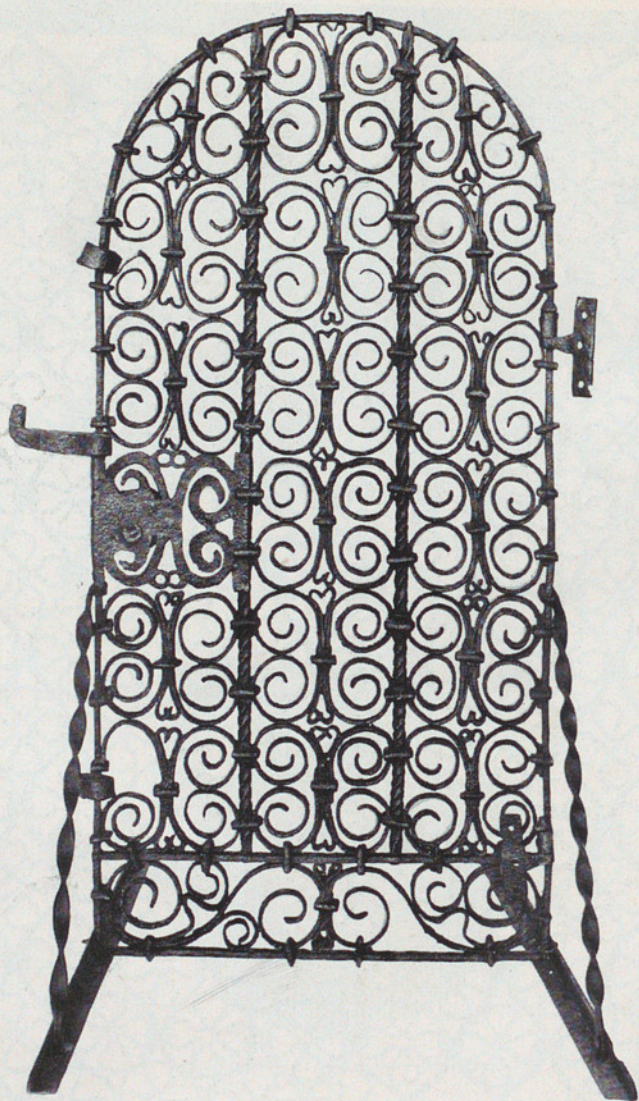
Clau de ferrissar portes, tipus de creu

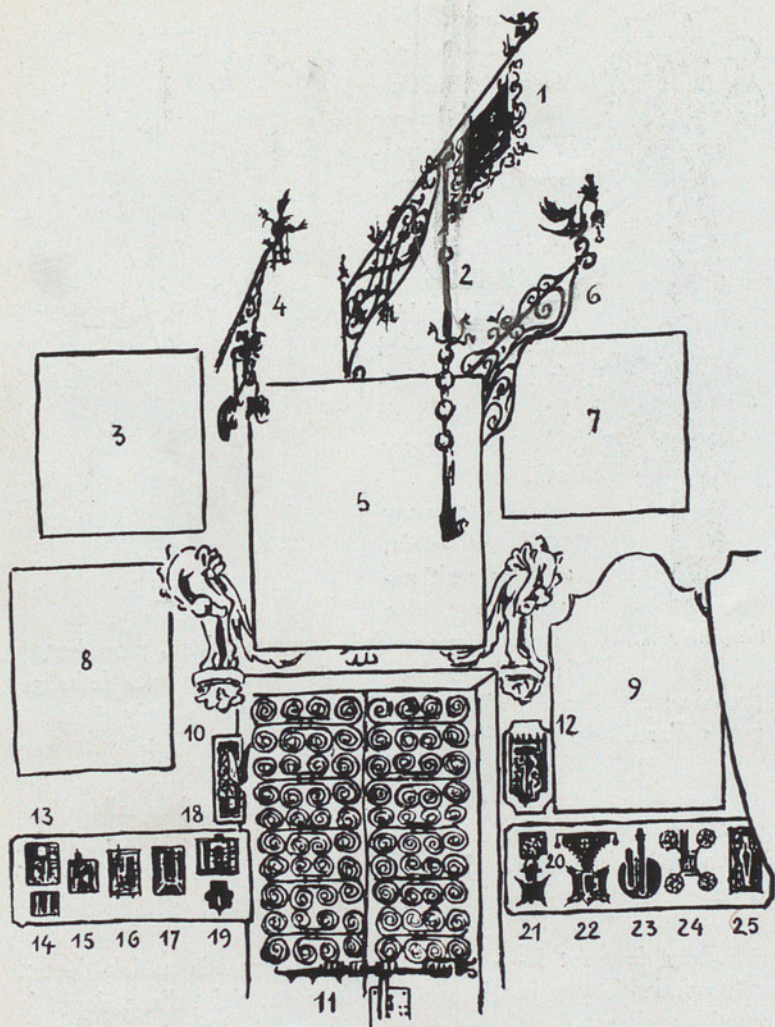
Clau de ferrissar portes, tipus de petxina

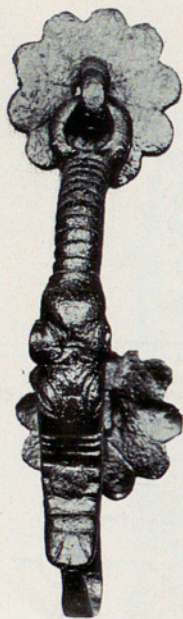
Reixa amb el motiu de la creu

Reixa de volutes

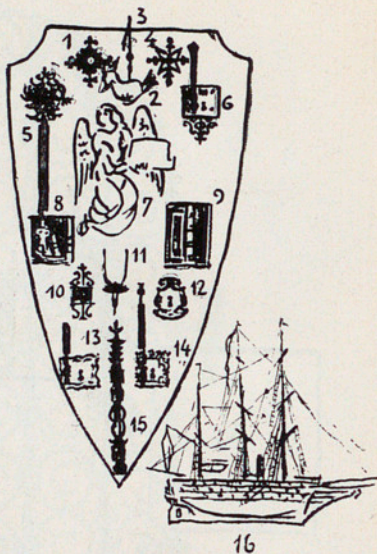

Dibuix esquemàtic del pany de paret designat amb la lletra H

Pany de paret H. — Les pintures són dues còpies, pintades per Ferran, de Tarra-gona. Una reproduceix *El cavaller de la mà*, del Greco, i l'altra un *Retrat de Velázquez*. De Rusiñol és la *Nit de vetlla*. La taula és d'estil flamenc italià.

Aquest pany conté, endemés, objectes molt notables, com són:

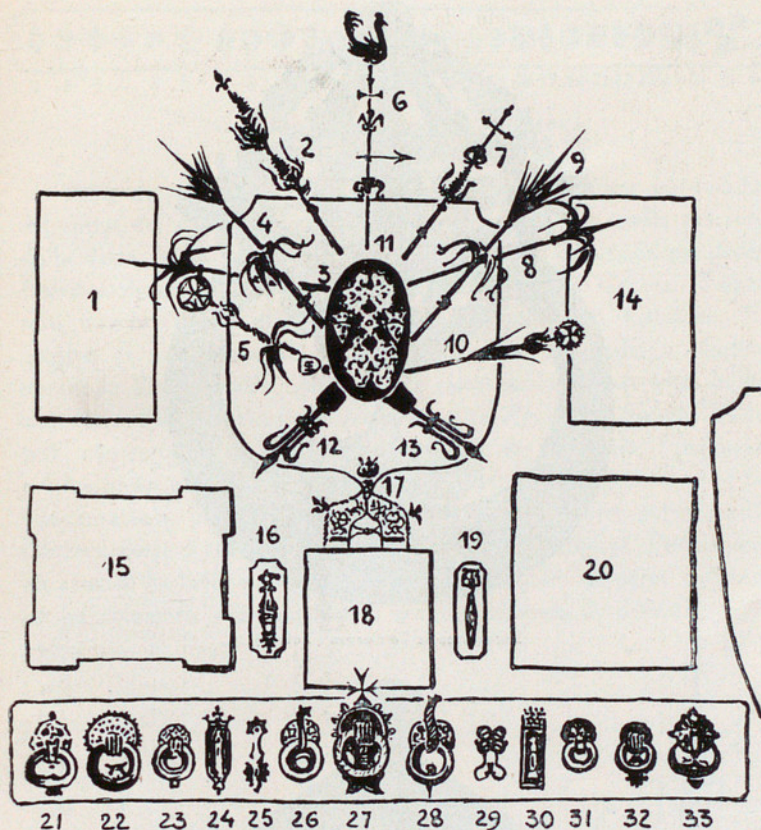

Panòpia N.º VI

Picaportes de martell la porta ferrada amb grapes de ferro, procedent de la Cerdanya; les grues de llàntia i la mostra de botiga, probablement d'un hostal francès. Els panys d'arca i els escuts de panys d'arca, són d'excellent factura i delicadament detallats.

Panòpia núm. VI. — Està composta per un àngel de talla, d'una coronació; claus, panys i escuts de panys. Penjat de la biga, hi ha un vaixell de tres ponts, de mitjans del segle XIX. Fora de plafó estan exposats bons exemplars de reixes, brandoneres i canelobres.

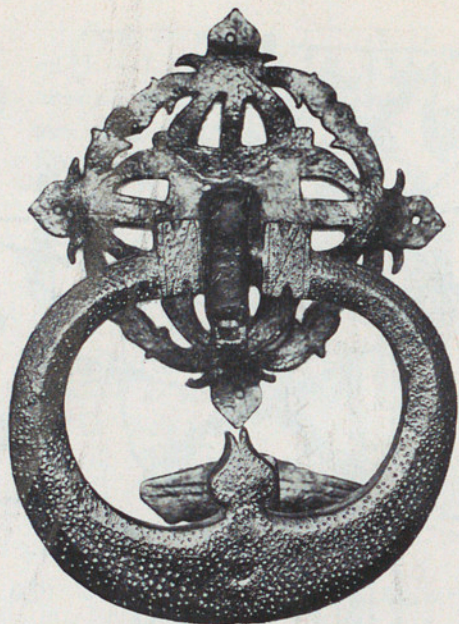
Pany de paret I. — Una gran panòpia posada a dalt de tot, està combinada amb cimals o florons de reixa, eixint d'una darga (o escut) castellana. Els altres ferros són grapes de ferrissar portes. Les pintures són unes còpies de fragments de Benozzo Gozzoli, per Rusiñol; *L'Extasi*, original de Rusiñol; un fragment d'una pintura d'escola sevillana i una *Dolorosa* com les que es pintaven a Castella el segle XV. Damunt el fris de picaportes hi ha un arc de cim de

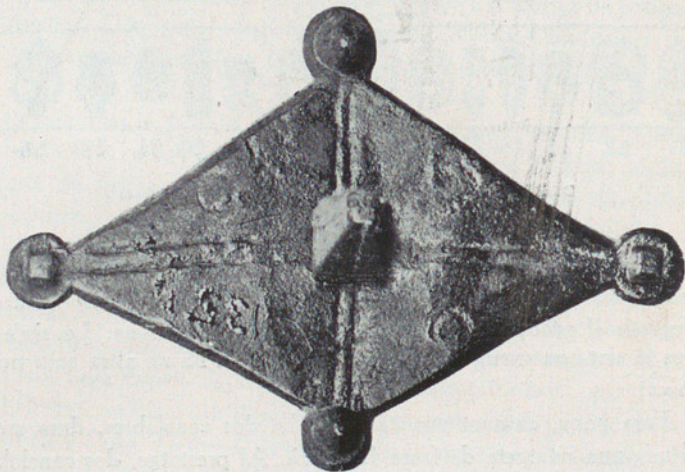
Dibuix esquemàtic del pany de paret designat amb la lletra I

reixa, i aquell conté nou picaportes d'anella i tres de martell. Els dels dos extrems foren portats de Consuegra, per Santiago Rusiñol, on anà a repartir el producte dels donatius reunits a Barcelona. La sèrie de claus té vint-i-un exemplars i dalt del pany n'hi ha un altra amb trenta claus.

Fora pany, damunt una caixa, hi ha dos canelobres, dues creus, i al mig una estatueta de frare franciscà. Al prestatge, dos canelobres i dues caixetes.

Picaportes de Consuegra (Toledo)

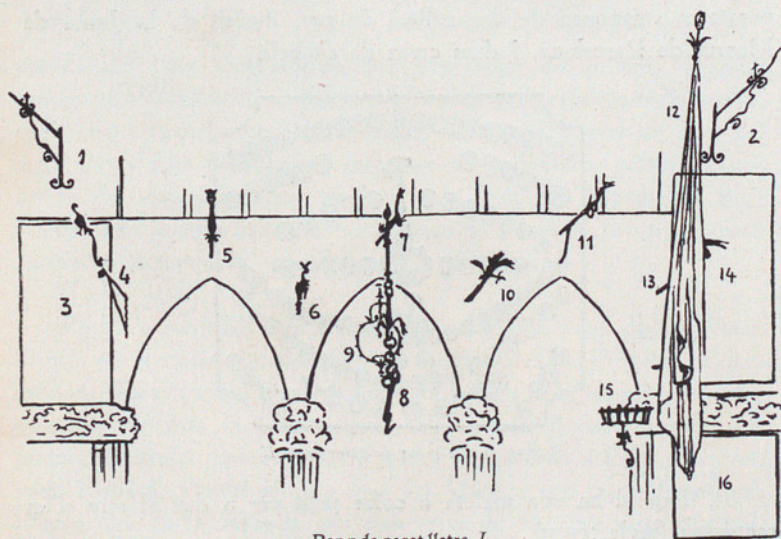

Clau de ferrissar, tipus de mostatxoni o romboidal

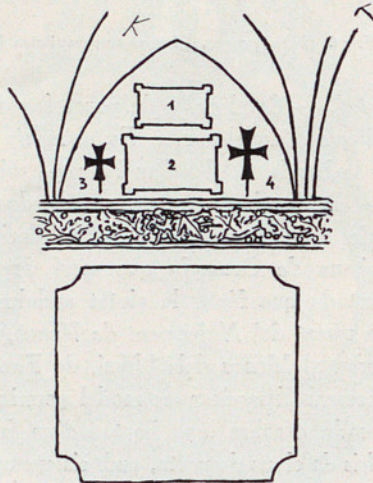
Fris de claus de porta, del pany de paret lletra J

Pany de paret J. — És el pany de paret format per les arcades del costat del saló que dona al carrer. En el macís o agulla del recó de la dreta, hi ha la bandera del «Cau Ferrat», dibuixada per Josep Pascó amb motiu de l'arribada a Sitges dels dos Grecos. També sortí figurant en la gran manifestació de Solidaritat Catalana. El quadre, és una gitana de Granada que serví de model a Rusiñol durant la llarga estada que féu a la ciutat andalusa. A sota, hi ha una còpia d'un fragment del *Naixement de Venus*, de Sandro Botticelli, que es conserva al Museu dels Uffizi, de Florència. Finalment, a terra hi ha un escambell modern de model germànic, damunt hi ha una arqueta i, posada a sobre, una imatge d'un frare, policromada. Darrera, corre el fris de claus de porta, amb sis exemplars. Per damunt els arcs, hi ha bells exemplars de grues i canelobres de paret, i davant de les columnes, dos magnífics i grans canelobres flordelisats.

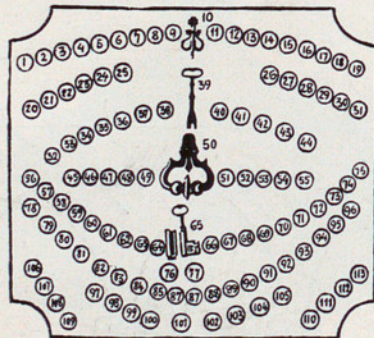
Pany de paret lletra J

Pany de paret K. — És petit, per bé que és més ample que el que recau en el gran saló, designat amb la lletra J. Els objectes ex-

Pany de paret lletra K

posats es componen de dos collars de gos, dipòsit de la Junta de Museus de Barcelona, i dues creus de cimbell.

Panòpia del pany de paret lletra K

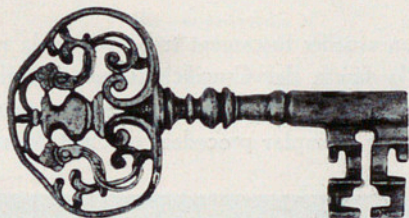
A terra hi ha una maleta o cofre petit per a dur al rera d'un carruatge (segle XVIII).

Al costat, un faristol castellà (també del segle XVIII).

Les panòplies contenen cent divuit claus de pany, d'arca, arqueta, de porta i de *vargueño*.

La d'aquest pany té més de cinquanta-nou claus, i un martell de picaportes. Les dues panòplies, i el seu contingut, pertanyen a la Junta de Museus de Barcelona.

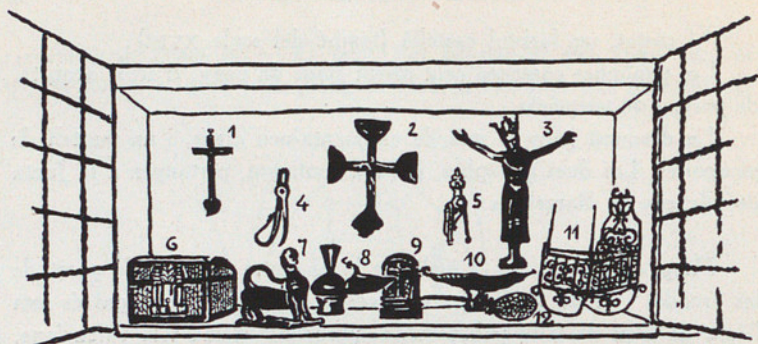
Pany de paret L. — És el que hi ha entre el pany de paret de les arcades i el de la façana de l'edifici. L'objecte principal és una Mare de Déu de talla policromada, procedent d'una vila valenciana,

Clau de pany de porta. Panòpia del pany de paret lletra L

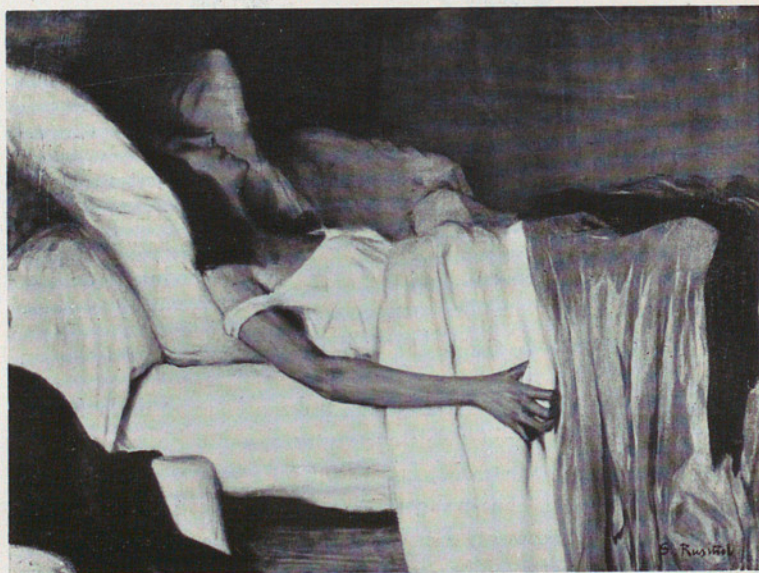
posada sobre un sòcol format per tres taules de predeïlla. També formen en el conjunt decoratiu canelobres de paret, picaportes d'anella, i una creu terminal castellana. Fora de paret, una corona de llum del segle XVI i dues brandoneres catalanes de la mateixa centúria. Una cadira de braços, francesa, pertany a la Junta de Museus de Barcelona. Les dugues panòplies amb claus de pany de porta, contenen exemplars curiosíssims, especialment la d'esquerra.

Pany de paret M. — És el que es troba a la paret de la façana, dividit, per a major claredat dels que visiten el «Cau Ferrat», en dues seccions. La primera, lletra M, fins a la finestra, i la segona, lletra N, que comprèn tota la finestra gran fins al recó davant l'escala. La pintura del timpà representa *La Poesia* i fou pintada a París, per Santiago Rusiñol. També és obra seva *La Morfina*, així com *Mansuetud*. Dintre una caixa tancada per una reixa hi ha una creu pectoral.

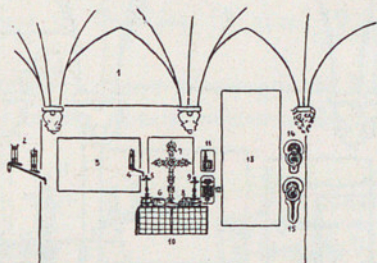
Caixa i objectes del pany de paret lletra M

Una altra amb un crucifix toscament treballat, en la que apareix per primera vegada la figura del Crucificat i que és del segle XIII, és l'antecessor de les creus processonals i de terme, dels segles XIV, XV i XVI. Aquest curiós exemplar procedeix de Sant Martí Sarroca. Els

La morfina, per Santiago Rusiñol

altres objectes són uns tirablens, un lleó, un porta-pau i una naveta; un bressolet per a una imatge d'un Infant Jesús i un llum d'oli, treball

Pany de paret lletra M

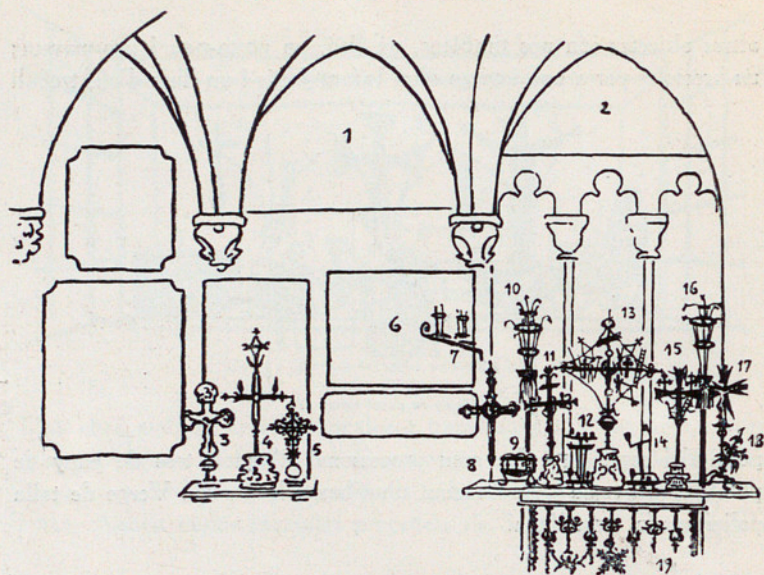
persa del segle XIV. La creu processional d'aquest tros de pany de paret, és del segle XVI. Damunt d'un banc, hi ha una Verge de talla policromada, castellana.

Pany de paret N. — El timpà damunt el finestral, representa *La Música*, obra executada a París per Santiago Rusiñol. En el tercer timpà, representa la composició de Rusiñol *La Pintura*. Davant la finestra, en l'empit interior, estan posades dues creus amb Crucificat. Una creu d'improperis, o veracreu, i floró, dos canelobres per a vuit candeles, i un braser litúrgic, per a escalfar-se les mans tot dient missa. Sota l'empit interior es veu una barana de balcó molt decorada, del segle XVII o XVIII.

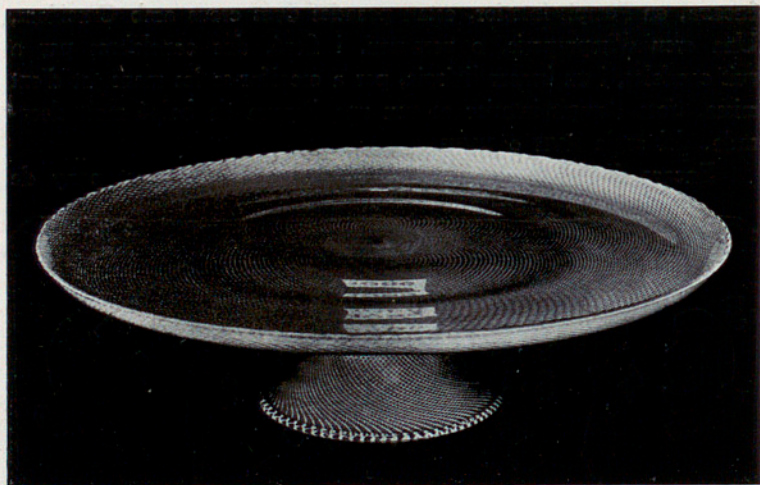
Encara formen part dels objectes exposats en aquest pany de

Panòpia del pany de paret lletra N

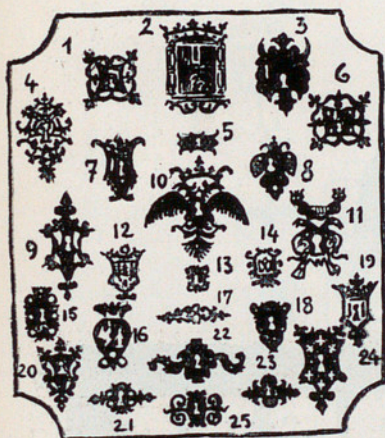
Pany de paret lletra N

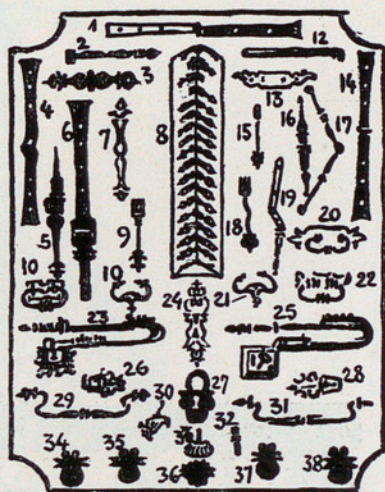
Vidre amb lactícinis

paret dues panòplies deixades en dipòsit per la Junta de Museus de Barcelona. Formen la una vint-i-cinc escuts de pany. Els núms. 3, 12, 14, 19, 20 i 22 foren donats als Museus de Barcelona per don Hermenegildo Giner de los Ríos. El núm. 19 procedeix de Sant Martí Sarroca.

L'altra panòpia es compon d'una sèrie de frontisses, braços de balda, planxes de tirador, nanses, descansos de balda, retenidors de

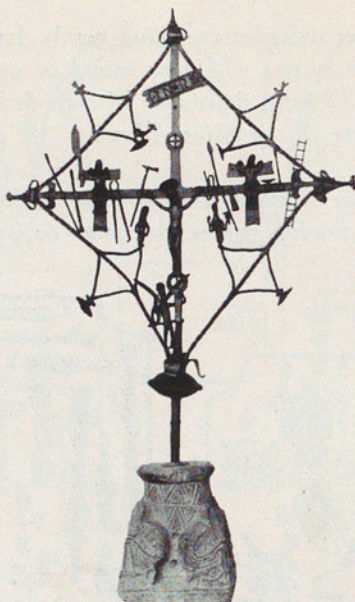
Panòpia del pany de paret lletra N

Panòpia del pany de paret lletra N

porta o de finestra, candaus i cantoneres d'arca, objectes entre els quals foren donats per l'esmentat senyor Giner de los Ríos els núms. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 37 i 38.

Una tercera panòpia de més reduïdes dimensions, conté: un Crucificat, figura d'una creu processonal, o de terme (segle XVI); una figureta d'Orant; una altra de Calvari; un aplic de martell de picaporta; Dimes, el bon lladre; Sant Miquel, probablement un accessori de penell; un Manaia; una altra figureta de Calvari i un martell de picaporta de forja castellana, ultra un aplic del segle XVI o XVII.

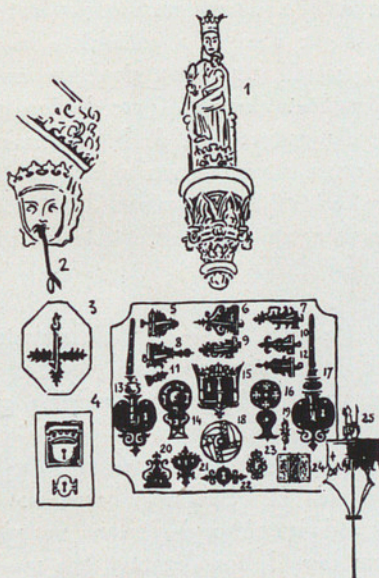

Creu d'improperis

Barana de balcó, segle XVIII

Pany de paret O. — És de reduïdes dimensions, i comprèn l'espai entre l'escala d'accés al saló i el recó esquerre de la façana del carrer. Tanmateix hi cap una imatge de la Verge amb l'Infant, talla policromada del segle XIII, i una panòpia (de la Junta de Museus de

Pany de paret lletra O

Barcelona) amb baldes de cop, panys, entrades de forrellat, planxes de picaporta i escuts de pany. Els núms. 14, 16, 18, 19 i 24, foren donats pel senyor Giner de los Ríos. Hi ha a terra un canelobre de forja catalana i un gran lleó de ferro repussat, fermat a la paret per una cadena.

Vitrina I (Gran saló). — Com sia que aquesta vitrina conté cent cinquanta-sis objectes, posats en diferents plans, i de mides i formes heterogènies, ha calgut, per a la major comoditat dels que visiten el «Cau Ferrat», dividir-la en estants o prestatges, degu-

dament numerats, en lloc de l'empleu dels cartells esquemàtics amb la numeració de cada cosa exposada.

Estant o prestatge núm. 1. — Entre les trenta-nou peces de vidre que conté, ultra els dinou vidres plans esmaltats, no n'hi ha cap que sobresurti pel valor artístic, dimensions i originalitat; però les copes, joiers, la sucrera, el got afacetat o polièdric i les tasses, són d'un gàlib tan elegant i senzill, que ultra rivalitzar amb les obres venecianes, ofereixen qualitats característiques de lleugeresa i justes proporcions. Entremig d'aquestes obres de la vitraria catalana dels segles XVI i XVII, es veuen alguns menuts objectes de fantasia, figurant una barca, paons, cistells i àdhuc un pitxer. Són bibelots, mallorquins, del segle XIX. Les peces de vitrall amb testes de sants, són del segle XV.

Estant o prestatge núm. 2. — Són els objectes més notables d'aquest prestatge els sis càntrics, els quals, llevat el clivellat, que és de manufactura espanyola, són fets per vidriers catalans dels segles XVII, XVIII i XIX. Entre les ampolles n'hi ha una, dita de matrimoni, per tenir dos dipòsits, que permeten fer rajar dos vins o qualsevulla altres dos líquids diferents, sense barrejar-se.

Completen els vint-i-cinc vidres de l'estant, uns pitxers, tres salers, una bombonera i uns caps de fus elegants i ben resolts.

Les dues peces de vitrall i el fragment són del segle XV-XVI i del XVII, respectivament.

Estant o prestatge núm. 3. — En aquest departament, tots els vidres són catalans, qualitat ben acusada per les dues morratxes, una de peu i una altra de mà, l'abundància de càntrics (set exemplars) i els pitxers de mà realçant senzilles fruïteres, un plat de tinell i un curiós aparell de destil·lació. Són dignes d'esment les irisacions d'alguns dels objectes, degudes a la interferència de la llum en moltes plaques d'un gruix que es pot qualificar de microscòpic.

Estant o prestatge núm. 4. — De tots els estants de la vitrina, és aquest el principal, ultra la seva situació central, per la pre-

sència d'un dels objectes més atractius i bells del «Cau Ferrat». És un bust reliquiari d'una santa, obra catalano-valenciana de la primera meitat del segle XV.

Els vidres que l'acompanyen són importants i realcen decorosament la beutat del bust de la santa, el nom de la qual no és fàcil d'esbrinar. Davant el reliquiari hi ha un cèrvol de vidre, treball de passantia, de manufactura espanyola, semblant en les dues qualitats als galls de vidre del mateix estant. Els porrons catalans són de boniques irisacions i un d'ells és de doble dipòsit.

Cinc fragments de vitrall, del segle XVI, acompanyen els dotze vidres posats a l'entorn del bust reliquiari central. En el sòcol del bust hi ha un collar de vidre daurat, de procedència hispano-aràbica, del segle XIV.

Estant o prestatge núm. 5. — D'aquesta divisió, totes les obres són de manufactura espanyola, llevat, entengui's bé, el porró. Les canadelles, el saler, la gerra i el gerro de dues nanses, la cistella decorativa i una figueta, són del segle XVII i en alguns casos de començaments del XIX.

Estant o prestatge núm. 6. — Constituït per vint-i-cinc objectes, dels quals un sol, el marcat amb el núm. 15, és català. Són els altres cinc gerretes, dos flascons, un got pla, un setrill, un vas de tinell, una copa, un «pyxis», dos llums d'oli i tres fragments de vitrall, del segle XVI. Els vidres núms. 1, 3 i 5, foren manufacturats a Cadalso i són del segle XVIII.

Estant o prestatge núm. 7. — Divuit vidres i tres fragments d'ornaments de vitrall, formen la divisió setena. Fora d'una gerreta (número 5) que és de fabricació catalana del segle XVIII i de tres objectes de Cadalso (núms. 8, 16 i 18), un plat fruiter, una gerreta pitxer i una altra més antiga, tots els altres vidres són de manufactura espanyola indeterminada. Són curiosos els flascons i un barrilet en forma de quadrúpede; boniques les compteres i elegants el plat fruiter i les gerretes-pitxer. Dels vidres plans, és el més interessant el que conté els símbols dels apòstols.

Porró amb lacticinis

Estant o prestatge núm. 8. — Quinze vidres integren els objectes d'aquest estant. El plat de tinell (núm. 3) és de Cadalso i tots els altres de manufactura espanyola imprecisa. És el més curiós el setrill d'influència oriental (núm. 7), que és també l'objecte més antic de la secció (segle XVI-XVII). Les canadelles, gerretes, la sucrera, el centre de tinell i la bombonera són del segle XVII i la resta d'objectes (el llantió, les dues copes i els dos gots) del segle XIX.

Damunt la vitrina núm. 1. — Hi ha penjada, a la clau de l'armadura del sostre, una corona de llum, obra de forja catalana del segle XVII, i damunt mateix de la vitrina, quatre grans fragments de vitrall, de la fi del segle XVI, i una reixa molt fina, obra catalana del segle XIII.

A l'entorn de la mateixa vitrina hi ha dues brandoneres castellanes (del segle XVII), una catalana (del segle XV-XVI) i un canelobre amb corones de llum (obra de forja catalana del segle XV-XVI). Finalment, sota la vitrina hi ha un braser català del segle XIII.

Vitrina núm. II. — Dividida en sis estants, conté majorment vidres de manufactura estrangera, sense exceptuar, però, alguns exemplars espanyols i catalans, que per una o altra raó han hagut d'ésser posats a aquesta vitrina.

Estant núm. 1. — Es compon de nou vidres, set dels quals són gots amb decoració d'esmalt o de lacticinis, un flascó decorat amb esmalt i un gerro de semblant enriquiment, de fabricació espanyola del segle XIX. El got núm. 1 és de fabricació francesa, el núm. 8 de manufactura veneciana i els altres obres germàniques del segle XVIII.

Estant núm. 2. — Hi ha onze vidres. Els núms. 1, 4, 8, 10 i 11, són de manufactura espanyola. Els que porten els núms. 2, 5 i 7, són venecians, i els classificats amb els 3, 6 i 9, són catalans. Els primers són: un gran got de tinell, una copa veire, un altre got de tinell de decoració diferent del primer, una canadella i una copa. Els vidres de Venècia o de Murano, són la canadella, una copa veire i una copa de tinell.

Imatge de la Verge amb l'Infant, obra espanyola del segle XVIII

Estant núm. 3. — Format per la reunió d'onze vidres, un dels quals és francès, el núm. 1, que és un got amb nanses, del segle XVIII. Els núms. 5 i 7 són d'origen germànic; són un vas del segle XVII i una copa del XVIII. Els núms. 8 i 9 són catalans: el primer és una copa, copiant un model venecià, i el segon és una sopera del segle XIX. Finalment, són de producció espanyola els núms. 2, 3, 6 i 11. Per llur forma, són dos gots, un setrill i una bombonera.

Estant núm. 4. — Dels nou vidres de que es compon aquesta divisió, el núm. 2 és espanyol, per bé que copiant un model venecià, i els altres vuit són venecians. És curiós un barriló litúrgic molt elegant, i les dues gerres en forma d'àmfora. La fruitera, d'acuradíssima execució, és obra dels forns de Murano.

Estant núm. 5. — Entre els onze vidres de l'estant, només un és espanyol. És el núm. 9, que és un got del segle XVIII. Un altre, un got de butxaca (donatiu de M. Utrillo), és un producte de l'antiga Bohèmia. Tres són obra germànica, els núms. 4, 8 i 19 — dos gerros i un got — i els altres sis són vidres francesos del segle XIX, gots de diferents formes i decoració.

Estant núm. 6. — Tots els vidres ací exposats són de manufactura germànica, exceptuat el got núm. 13, que és obra espanyola. Els exemplars més escollits són els quatre gots de tinell, els dos salers i la florera. Tots els vidres de l'estant són obres del segle XVIII.

A l'entorn de la vitrina hi ha quatre brandoneres catalanes dels segles XV-XVI i damunt penja, de l'entèxinat, una corona de llum del segle XVII.

Vitrina núm. III. — Conté una sèrie d'escultures de petites dimensions, quasi totes de talla policromada. L'enumeració és la següent:

Imatge de la Verge Maria, amb la inscripció *Nuestra Señora del Trem* (potser es refereix a Tremp). És obra catalana del segle XVIII. — Sant Joan evangelista. Talla espanyola del segle XVII. — Sant Joan Baptista. Obra catalana del segle XVIII. — Imatge de la Verge amb l'Infant. Talla espanyola del segle XVIII. — Sant Cristòfol. Talla

Vidre translúcid

espanyola del segle XVII. — Cavaller armat. Talla espanyola del segle XV. — La Mare de Déu de Montserrat. Talla catalana del segle XVII. — La Verge amb l'Infant. Talla francesa del segle XVI. — Una santa. Alabastre. Obra espanyola del segle XV. — La Pietat. Talla espanyola del segle XVII. — Imatge d'una santa, d'alabastre policromat. — La Verge Dolorosa. Talla policromada espanyola. — Capitell corinti per a la decoració d'un moble. Segle XVIII. — Mare de Déu del Raïm. Talla policromada espanyola. — Santa Àgata. Talla policromada castellana. Segle XVI. — Estoig de cuir repussat, per a calze, a l'estant a flor de terra.

En el tabernacle, *damunt la vitrina núm. III*, hi ha: una imatge d'un sant, bisbe. Talla policromada catalana del segle XVIII. — La Mare de Déu del Carme. Talla policromada espanyola. — Sant Miquel, arcàngel. Talla policromada catalana del segle XVIII. — La Verge i l'Infant. Escultura d'alabastre policromat, obra andalusa del segle XVIII.

Per acabar la visita, sols falta esmentar l'estàtua que posada al bell mig del saló sembla presidir el que conté. Representa un forjador amb el martell i el davantal de cuir de l'obrer que maneja el ferro calent, davant l'enclusa. El pedestal està cobert en les seves quatre cares per rajoles de les sèries dites dels oficis, acusant-se així encara més el caràcter de monument al treball que ofereix el conjunt. Volten la figura quatre brandoneres i un llum, obra de forja catalana, i penjant del trespol hi ha una gran corona de llum. L'estàtua del forjador, bellament fosa pels antics obradors Masriera, fou modelada per l'escultor Enric Clarasó, gran amic i company de Santiago Rusiñol.

INDEX

Habent estat redactada aquesta *Guia Sumària*, tenint com a base de referència els cartellets explicatius que donen detalladament la relació de tots els objectes exposats, s'ha considerat inútil la formació d'un índex de matèries, que fóra una repetició. En canvi, es creu d'alguna utilitat, l'índex alfabètic de noms geogràfics i de cognoms. Els primers, són en cursiva.

A	Pàgs.
<i>Agata</i> (Santa)	95
<i>Albèniz</i>	33
<i>Alcora</i>	16, 17, 18, 19, 36, 39, 41
<i>Alegre</i> (Gerard)	17
<i>Andalusia</i>	12, 32, 39
<i>Anglada</i> (Hermen)	30
<i>Andreu</i> (Marian)	30
<i>Aquisgran</i>	44
<i>Aragó</i>	15, 17, 39
<i>Asia</i>	45
<i>Avinyó</i>	35

B	
<i>Barcelona</i> ...	5, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 29, 30, 35, 36, 39, 41, 45, 47, 53, 55, 60, 61, 63, 77, 80, 81, 85, 87
<i>Bartomeu</i> (Sant)	44
<i>Benet</i> (XIII)	55
<i>Benozzo Gozzoli</i>	76
<i>Bohèmia</i>	93
<i>Bonnin</i>	42
<i>Borràs</i> (Enric)	33
<i>Botticelli</i>	30, 79
<i>Bronn</i>	20
<i>Brusselles</i>	57

INDEX

C

	Pàgs.
<i>Cadalso de los Vidrios</i>	89
<i>Camerun</i>	19
<i>Canà</i>	18
<i>Canudas (Ramon)</i>	16, 67
<i>Carles IV</i>	43
<i>Carme (Mare de Déu del)</i>	95
<i>Casas (Ramon)</i>	13, 14, 15, 16, 27, 28, 29, 30, 32, 35, 64
<i>Castella</i>	39, 53, 76
<i>Catalunya</i>	7, 14, 20, 35
<i>Cerdanya</i>	5, 76
<i>Chausson</i>	33
<i>Chavarri</i>	20
<i>Clapés</i>	13
<i>Clarassó</i>	5, 39, 95
<i>Clichy</i>	20
<i>Consuegra</i>	12, 77
<i>Cranac (Lluc)</i>	57
<i>Credi (Lorenzo da)</i>	57
<i>Cristófol (Sant)</i>	93

D

<i>Dimas</i>	85
<i>Degouwe de Nuncques</i>	32
<i>Denís de Rusiñol (Lluïsa)</i>	33, 38
<i>Donatello</i>	80

E

<i>Eivissa</i>	22, 41
<i>Empúries</i>	22
<i>Eschwege</i>	20
<i>Espanya</i>	7, 16
<i>Eva</i>	57

F

<i>Falla</i>	33
<i>Fernández</i>	33
<i>Ferran (Francesc)</i>	14, 15, 19, 32, 76
<i>Florència</i>	80
<i>Fritzlar</i>	20

INDEX

G	Pàgs.
Gaddi (Tadeo)	15
Gènova	29
Giner de los Ríos (Hermenegildo)	61, 85, 87
Granada	13, 18, 79
Granados	33
Greco	19, 45, 76, 79
Guerrero	16
Guidé	33
Guzman (Domènec de)	42
H	
Hugué (Manolo)	29
I	
Ibels	13
Isaye	23
J	
Jesús	57
Joan (Sant)	93
Josep (Sant)	44
Jumièges	32
K	
Kassel	20
LI	
Llimona (Joan)	13
M	
Mac Flower	67
Madalena (Santa)	45
Manacor	32
Mani (Carles)	52
Manisses	14, 17, 19, 20, 25, 27, 36, 38, 39, 41
Manlleu	4
Maragall (Joan)	60

INDEX

	<u>Pàgs.</u>
Marcet (Lluís)	52
Marcoduri	20
Mas i Fontdevila (Arcadi)	30, 32, 33
Masriera	95
Millet (Lluís)	33
Miquel (Sant)	44, 85, 95
Miró (Joaquim)	42
Montelupo	27
Montjuïc	12
Montmartre	16, 20
Montserrat	60, 95
Morera (Enric)	33, 67
Moretó (Muñoz)	35
Muller	33
Muntaner (Genís)	45
Murano	91, 93

N

Nantas	67
Napoleón (Vegi's Fernández)	
Nonell (Isidre)	32
Normandia	32
Nottingham	20

O

Orcagna	64
Osma	63

P

París	12, 13, 15, 33, 63, 81
Pascó (Josep)	79
Paterna	17, 28, 41, 42
Pere (Sant)	45
Picasso (Pau Ruiz)	32
Pichot (Ramon)	13, 16, 32, 42, 43, 52
Planell	38
Planells (Ricard)	32
Puente del Arzobispo	16, 17, 27

INDEX

R	Pàgs.
Ramon (Artur)	38, 61
Redon (Odilon)	32
Regoyos (Darius de)	33, 35, 60
Rita (Santa)	43
Rogent (Elies)	9
Rogent (Francesc)	9
Rusiñol (Albert)	16
Rusiñol (Maria)	20, 35
Rusiñol (Santiago)	5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 27, 28, 30, 32, 33, 35, 36, 39, 42, 43, 44, 45, 52, 57, 59, 60, 63, 64, 67, 76, 77, 79, 81, 83, 95
S	
Sánchez Ortiz (Modest)	45
Santa Cecília (Montserrat)	59
Santa Coloma de Queralt	38
Sant Cugat del Vallès	67
Sant Martí Sarroca	82, 85
Sitges	5, 6, 7, 9, 12, 13, 17, 18, 20, 30, 35, 38, 42, 61, 64, 79
T	
Talavera	15, 17, 20, 25, 29, 30
Tarragona	76
Terol	15, 17, 19, 20, 27, 41
Theotocòpulos (Vegi's Greco)	
Tremp	93
U	
Uranga	33
Urrabieta Vierge (Daniel)	33
Utrillo (Miquel)	13, 16, 19, 32, 33, 35, 42, 43, 93
V	
Valadon (Suzanne)	35
València	14, 27, 36
Velázquez	15, 30, 76
Venècia	91
Vernet	33
Vic	57

INDEX

	Pàgs.
Vilarrassa (Ignasi)	18
Vilomara	30
Violet (Gustau)	29
Viznar	13, 28

W

Wegdwood	36
----------------	----

X

Xàtiva	28, 33
Xicarrons (Panxo)	45

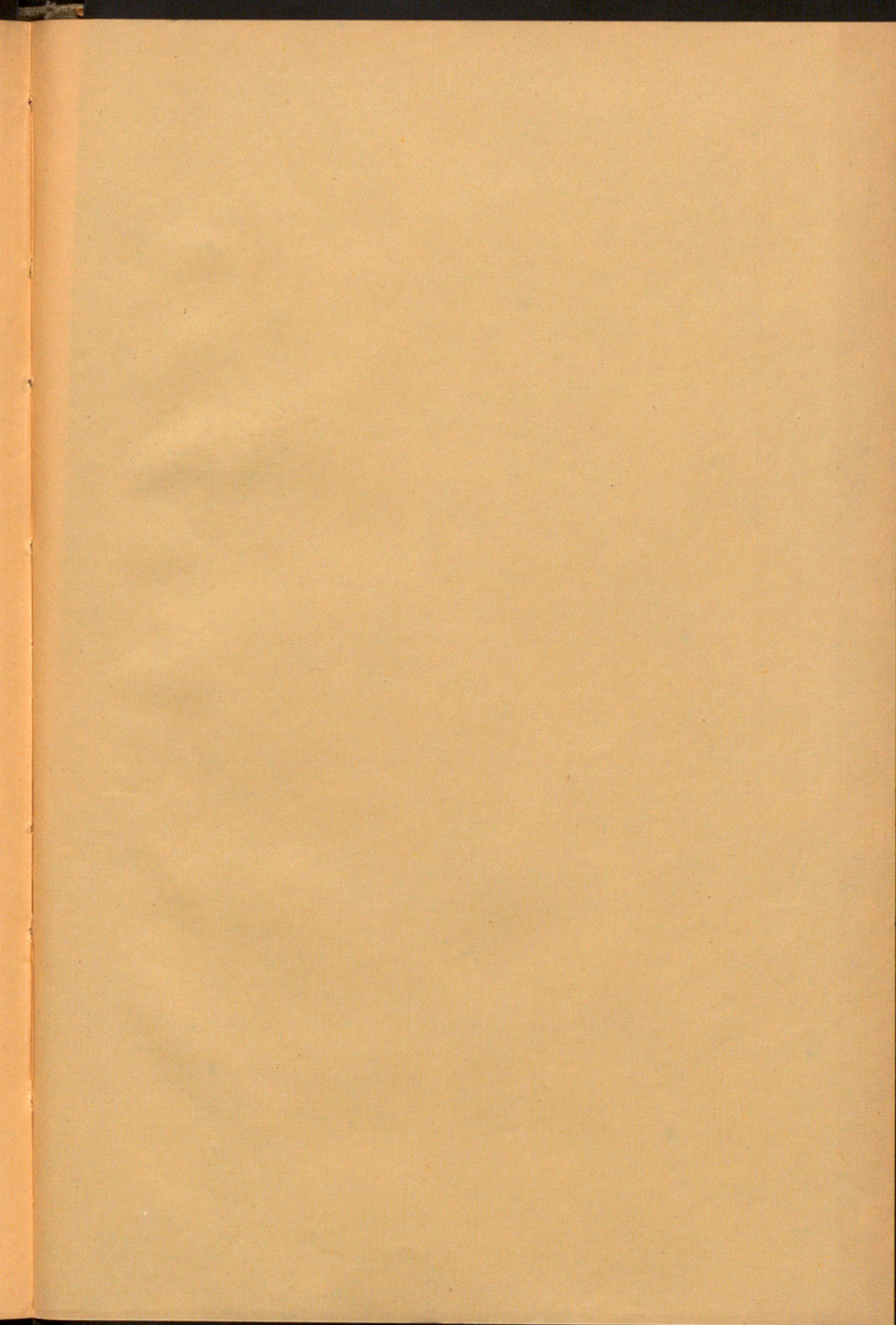
Z

Zuloaga (Ignasi)	9, 13, 32, 33, 35, 55
------------------------	-----------------------

ERRATES IMPORTANTS

Pàg. 14. — Pany de paret *c*, diu *està a l'esquerra*; deu dir *està a la dreta*.

Pàg. 64. — Pany de paret *E*, diu *Pusíssima*; deu dir *Puríssima*.

Ammonia liquida
Sulphur
Zinc Sulphate
Iron

Phosphorus

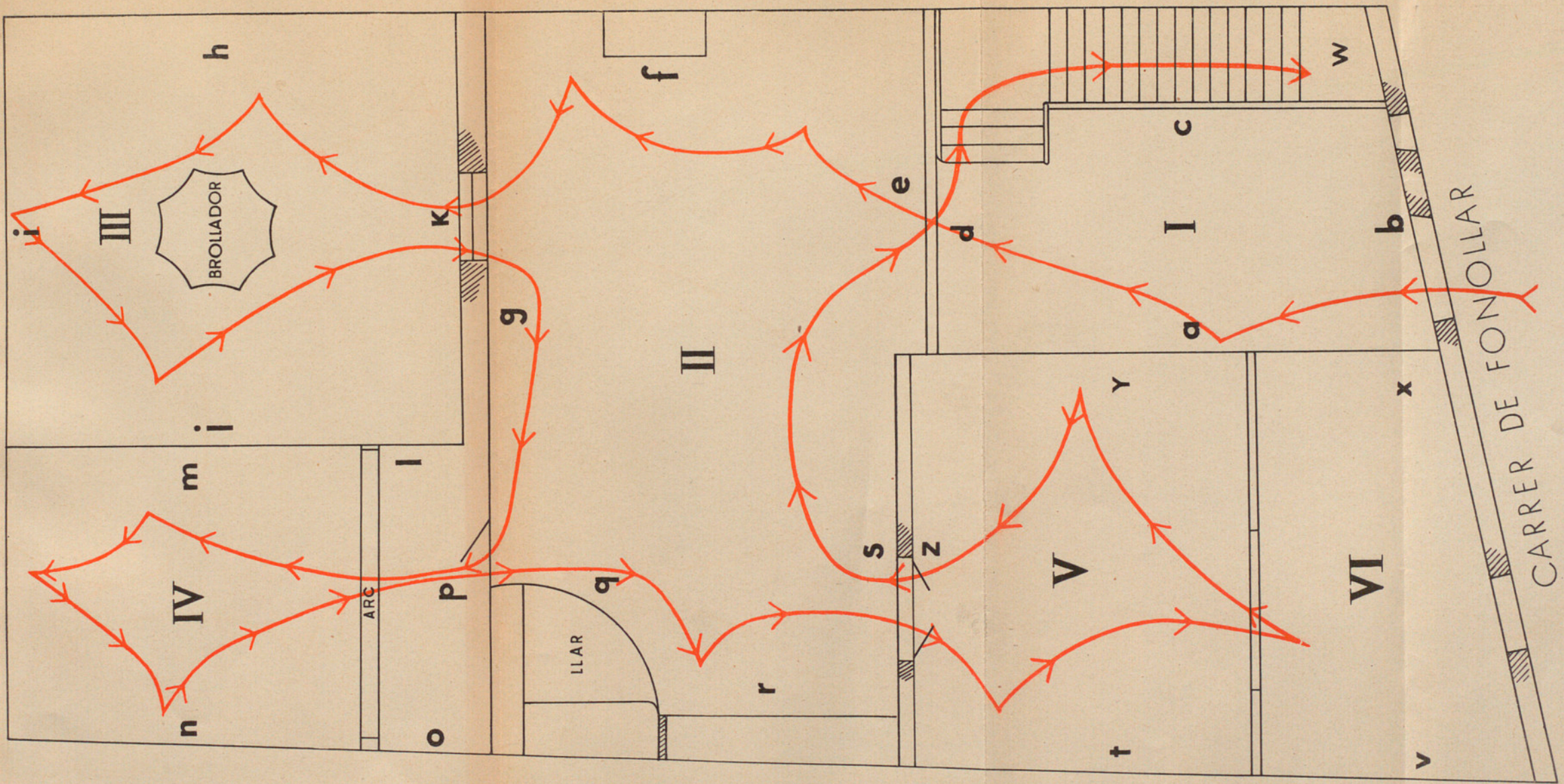
Hydrogen
Nitrogen

Carbon Dioxide

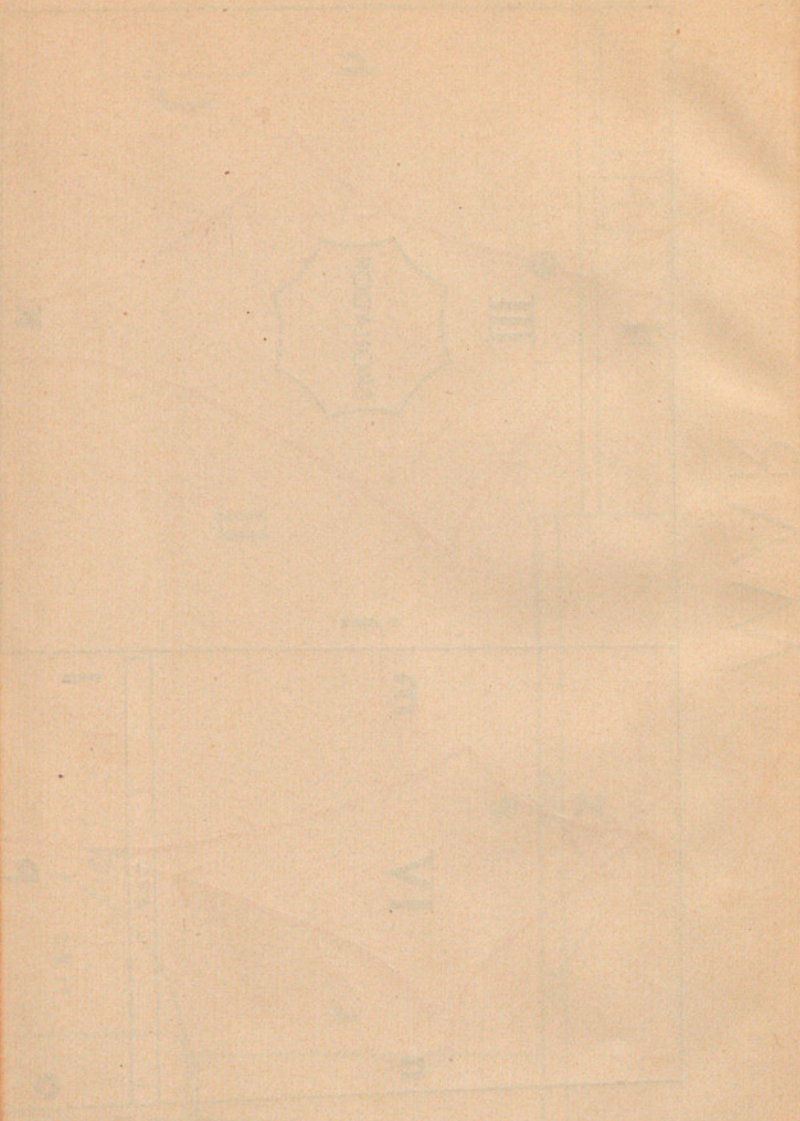
TREATISES IMPORTANT

Fig. 13 - Treatise on the Art of Printing, by G. G. Heath
Fig. 14 - Treatise on the Art of Printing, by G. G. Heath

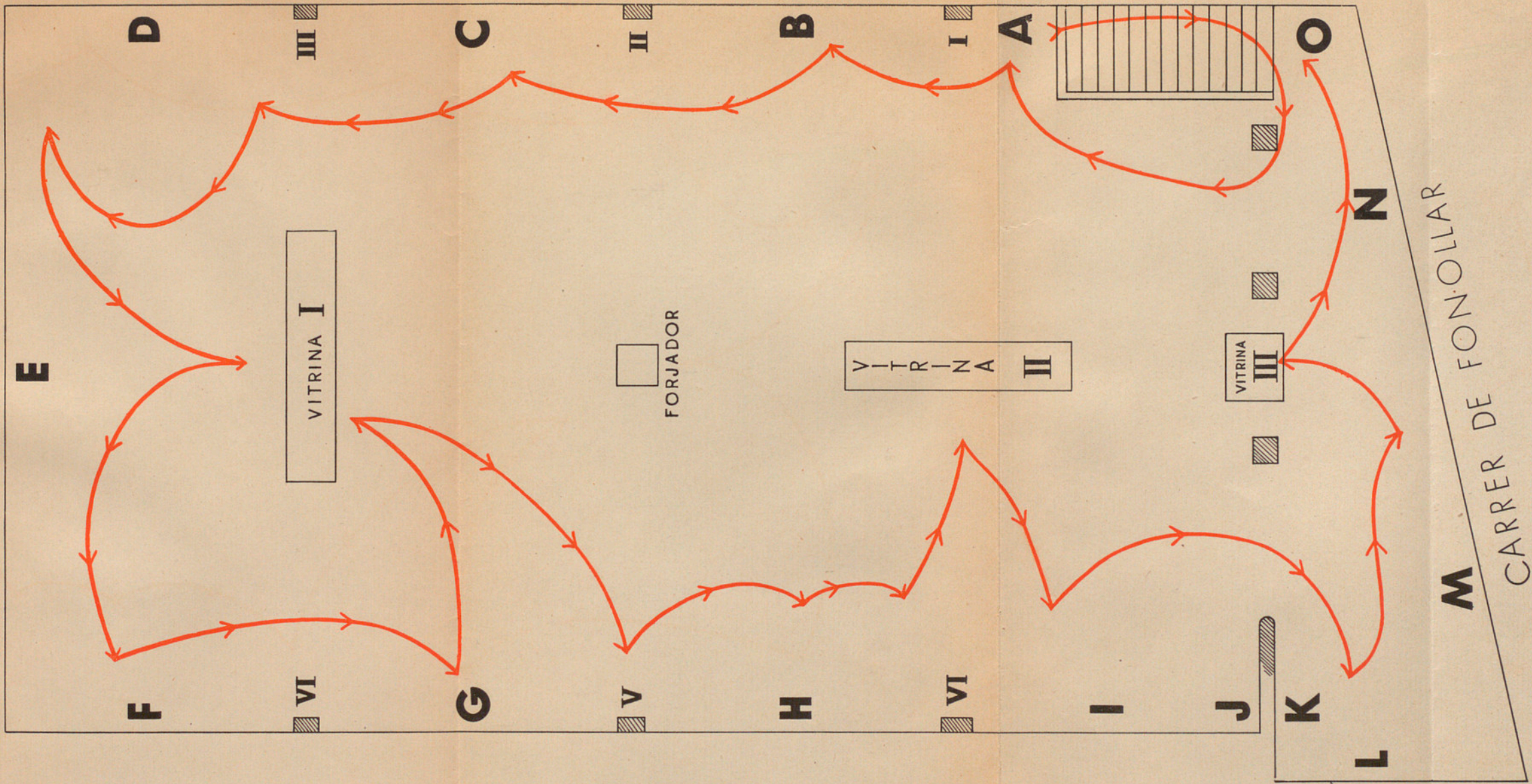
MAR

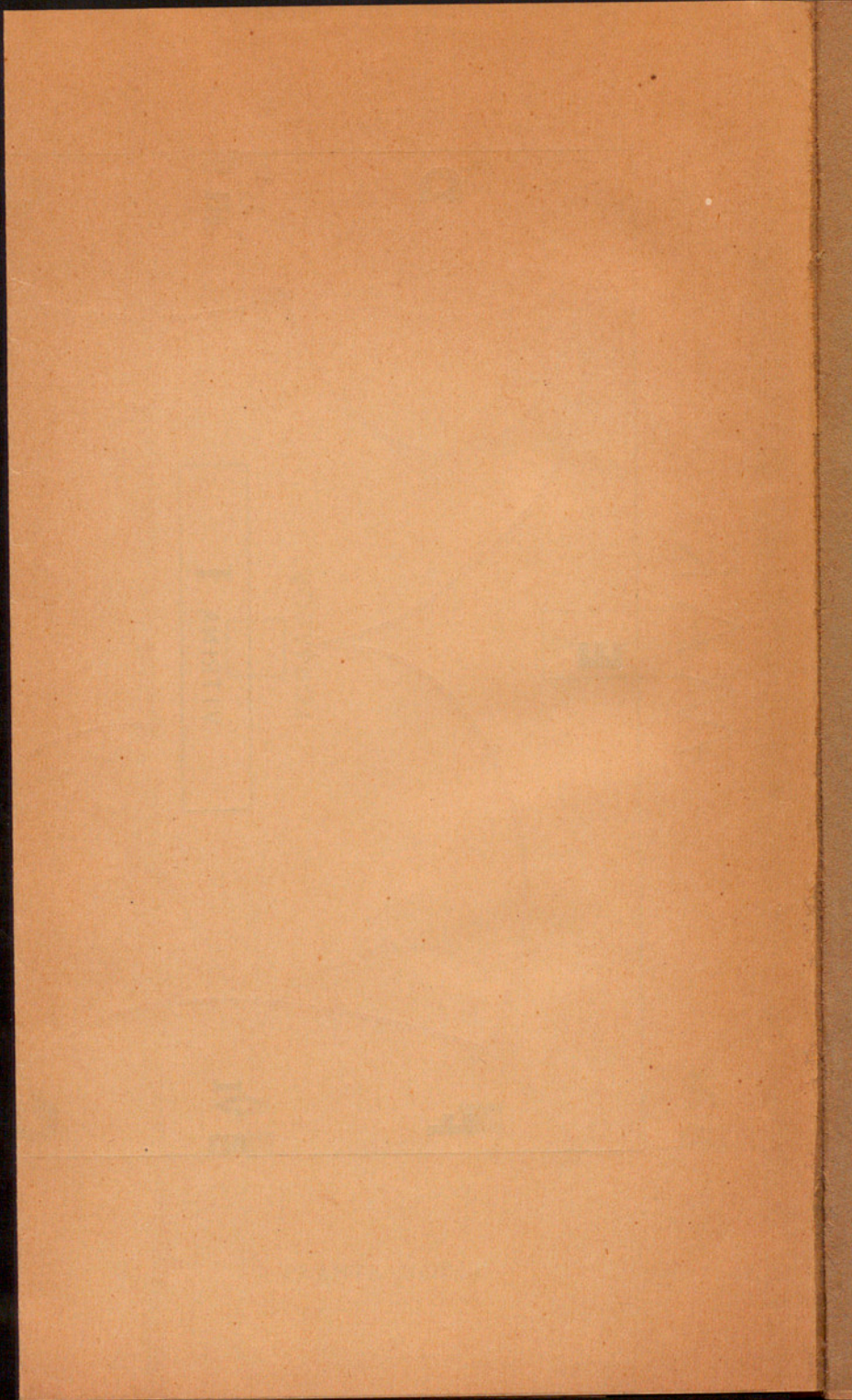
PLANTA BAIXA

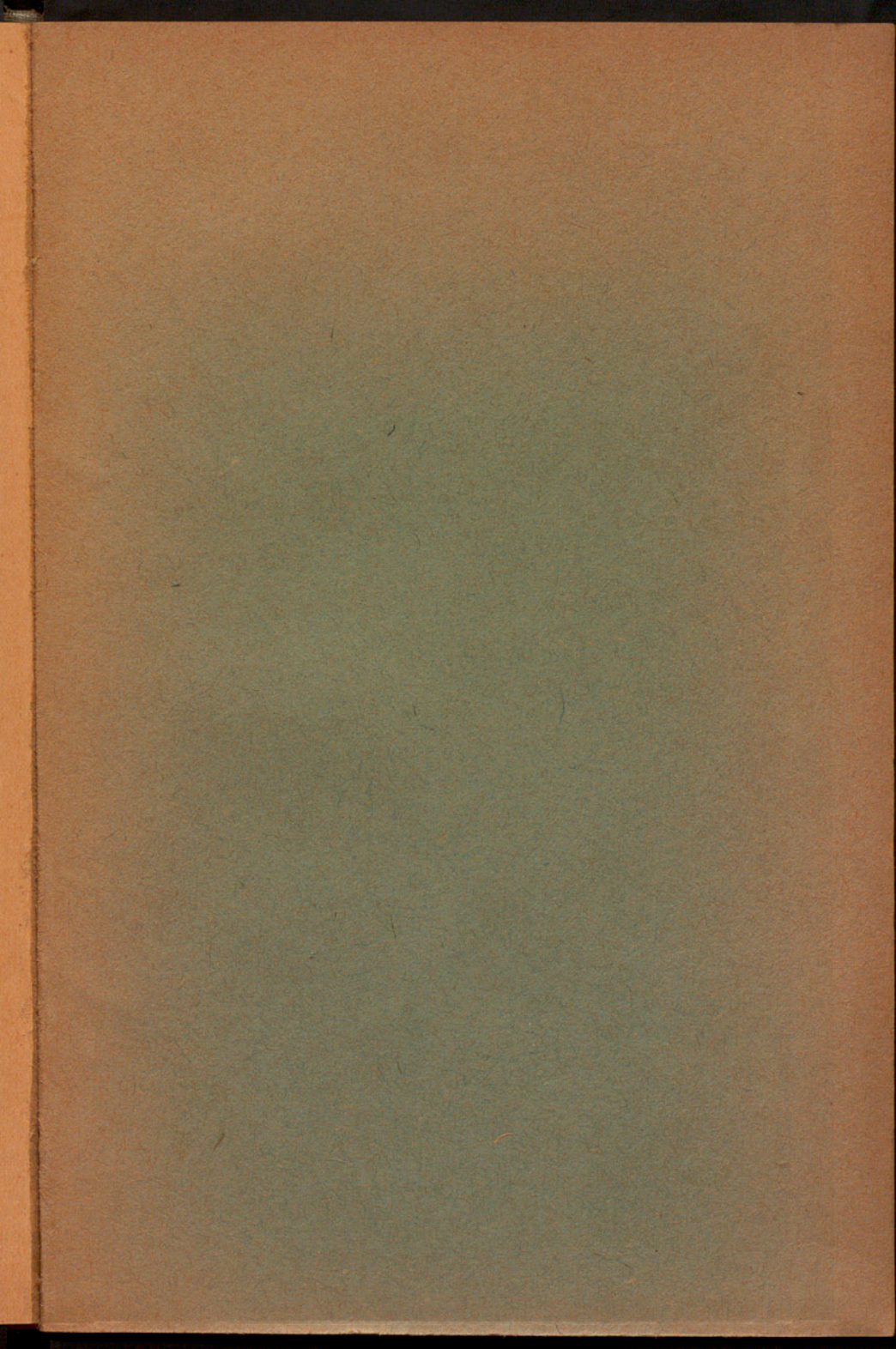

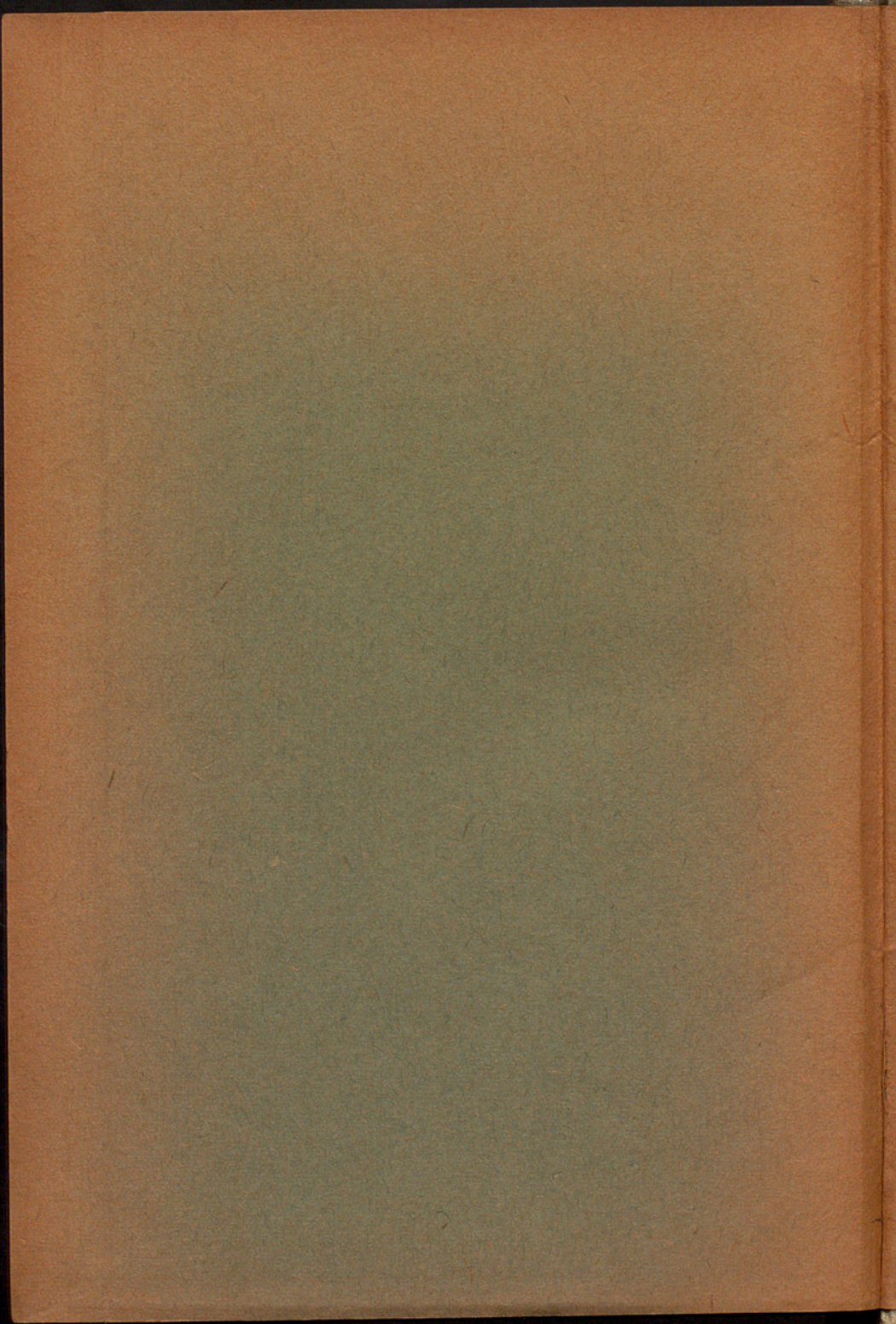
MAR

PLANTA NOBLE

Cat. Mus. Esp.
[Sitges] Cau Ferrat

INSTITUTO AMATLLER
DE ARTE HISPÁNICO

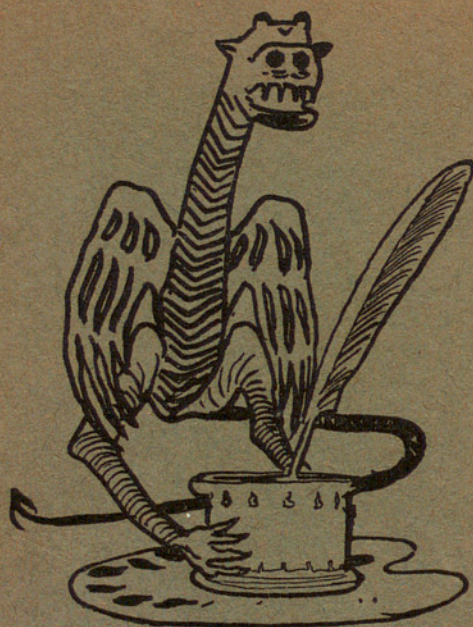
N.º Registro: 1493

Signatura:

Sala

Armario

Estante

SR

MUSEO DEL CONJURO